

**T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
Tarım İl Müdürlüğü**

TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK SİSTEMİ VE ETKİLERİ

Burhan HEKİMOĞLU	Mustafa ALTINDEĞER
Ziraat Mühendisi	Ziraat Mühendisi

Samsun / 2006

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

1. Giriş

Ülkemizde, bugüne kadar ertelenen ve giderek yapısal hale gelen sorunları çözmeye yönelik olarak **her alanda önemli değişikliklere gidilmektedir**. Kangren haline gelmiş birçok sorunun çözümü için önemli çalışmalar yapılmaktadır. İnsanımızın yaşamını kolaylaştıracak çözümler ortaya konulmaktadır. Yaşanan son krizlerden sonra ekonomideki iyileşmeler, azda olsa gündelik hayata yansımaya başlamıştır.

Böylece, **global ölçekte yaşanan önemli ve hızlı değişim ve gelişmelere ülkemizin uyum sağlayabilmesi ve rekabet imkanlarının artırılması için gerekli yenileme ve dönüşüm ciddiyetle başlatılmıştır. Atılan adımlar, Avrupa Birliği'ne entegrasyon sürecini de kolaylaştıran gelişmelerdir.**

Bu çerçevede, **ürün piyasalarının geliştirilmesi ve buna yönelik alt yapının oluşturulması** da Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın üzerinde hassasiyetle durduğu konular arasında yer almaktadır.

Bilindiği üzere, **ürün piyasalarımızın** başta AB olmak üzere, gelişmiş ülkeler gibi **sağlam ve dinamik bir yapıya kavuşturulabilmesi** bakımından üretimden tüketime kadar olan tüm safhalarda birbirini destekleyecek ve tamamlayacak şekilde gerekli çağdaş kurumların oluşturulması zorunluluğu bulunmaktadır.

Lisanslı depoculuk sistemi, bu anlamda, **tarım ürünlerine dayalı ticareti kolaylaştıran, pazar alanını genişleten, ürün piyasalarının gelişmesine ve bu piyasalarda fiyat istikrarına katkı sağlayan ve sanayicinin üretim için ihtiyaç duyduğu hammaddeyi tedarik etmesini kolaylaştıran önemli bir kurumsal alt yapıdır.**

Ancak, ne yazık ki **gerekli hukuki, kurumsal ve teknik alt yapının oluşturulamaması, geleneksel standart dışı depolama alışkanlığının sürdürülmesi, fiziki mal değişimi olmaksızın mülkiyetin kolayca ve masrafsızca devrine imkan veren "ürün senedi" kullanımının yaygınlaştırılmaması** gibi nedenlerle dünya ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

lisanslı depoculuk sistemi bugüne kadar ülkemizde kurulamamıştır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda 2003 yılında başarıyla tamamlanan “**Ürün Borsalarının Geliştirilmesi Projesi**” kapsamında, lisanslı depoculuk sisteminin oluşturulmasına yönelik alt yapı çalışmaları yürütülmüştür. Verilen eğitimlerle bu alanda **bir vizyon** oluşturulmuş, **pilot olarak seçilen pamuk ve buğday ürünlerinde standart geliştirme** çalışması yapılmış, bazı ticaret borsalarımız laboratuvar, bilgi işlem, depo, satış salonu gibi yatırımlara başlamışlar ve önemli bir kısmını tamamlamışlardır. **En önemlisi** de lisanslı depoculuk alanındaki mevzuat boşluğunu doldurmak amacıyla hazırlanan “**Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanun Tasarısı**” TBMM Genel Kurulunda **10 Şubat 2005 tarihinde 5300 sayılı Kanun olarak kabul edilmiş ve Resmi Gazete'nin 17 Şubat 2005 tarihli ve 25730 sayılı nüshasında** yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Dünyada sağlıklı bir şekilde işleyen lisanslı depoculuk sistemlerine baktığımızda, sistemin; geliştirilmiş ve genel kabul görmüş **ürün standartları, laboratuvar/referans laboratuvar organizasyonu, sistem araçları arasında uygun bilgi iletişim ağı, güvenilir ve cazip lisanslı depolar, ürün senedinin alınıp satıldığı ve alt yapısı tamamlanmış borsalar ve KDV'den arındırılmış ürün senedi ticareti** gibi unsurlar üzerine kurulu olduğu görülmektedir. Ayrıca, **tarım ürünlerinin ihraç ve ithalatına ilişkin istikrarlı bir dış ticaret rejiminin bulunması ve tarım ürünlerinin fiyatlarının müdahale olmadan serbest piyasa koşullarında oluşması** da bu sistemin işleyişini destekleyen unsurlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu, **bu hususlar gözetilerek hazırlanmıştır**. Sağlıklı işleyen bir lisanslı depoculuk sisteminin sahip olması gereken unsurlara Kanunda yer verilmiştir. Lisanslı depoculuk sistemi içerisinde, depolanmaya uygun nitelikteki **hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fındık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, rafine şeker** ve bunlar gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünleri

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

sağlıklı bir şekilde depolanabilecektir. Bu kapsamda 08.10.2005 tarihinde “**hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar lisanslı depo yönetmeliği**” çıkarılmış ve 2006 yılında yaşanan fındık krizi nedeniyle üreticinin arz fazlası fındık dolayısıyla mağdur olmaması için hazırlanan “**fındık lisanslı depo yönetmeliği**” 02.08.2006 tarihinde resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bütün bunlar lisanslı depoculuk sisteminin, hem tüketici hem tüccar hem de üreticinin menfaati için bir an evvel uygulamaya geçilmesini zorunlu kılmaktadır.

Sistemin hayata geçirilmesiyle; gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, bu ürünlerin lisanslı depolarda güvenli şekilde muhafaza edilmesi, ürün senedi vasıtasıyla ticari meta haline dönüştürülüp ürün ihtisas borsalarında ulusal ya da uluslar arası düzeyde pazarlanması, hasat dönemlerinde tarım ürünlerindeki arz yığılması nedeniyle oluşan fiyat düşüşlerinin önlenmesi ve piyasanın dengelenmesinde ürün sahiplerine daha ucuz kredi imkanlarının sunulması sağlanacaktır. Böylece üreticimiz, elde ettiği ürününü lisanslı depoya koyarak, piyasalarda fiyatları takip edip, kendince fiyatların uygun olduğu bir dönemde ürününü satabilecek, bu arada isterse ihtiyacı olan finansmanı ürünü karşılığında aldığı ürün senedini bir finans kuruluşuna rehin ederek rahatlıkla krediyle karşılayabilecektir. Bu durum, finans kuruluşları ve sigorta sektörü açısından yeni iş alanları doğuracaktır. Finans kuruluşlarının toplamış oldukları mevduatın reel sektöre kullandırılması da mümkün olacaktır.

Ürünün kalitesinin belirlenmesi ve sınıflandırılması yetkili sınıflandırıcılar tarafından yapılacaktır. Bunların analiz sonuçları üzerinde ihtilaf ortaya çıktığında da, referans laboratuvarlar devreye girecektir. Dolayısıyla, alıcı ve satıcı arasındaki bu konudaki bazen keyfiyete kaçan uygulamalar ortadan kalkacaktır. Üretici de, satıcı da ürünün kalitesine uygun olarak alınıp satıldığından emin olacaklardır. Bu yolla, kaliteli ürün ile düşük kaliteli ürün birbirinden ayrıştırılabilecek, kaliteli ürün daha yüksek fiyattan işlem göreceğinden, üreticinin kaliteli üretime yönelmesi mümkün

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

olacaktır. Ayrıca, bu sistem içerisinde tarafların hak ve menfaatleri birbirini destekleyen ve tamamlayan mekanizmalarla garanti altına alınacaktır. Her şeyden önce, lisanslı depo tesisleri ve depolanan ürünlerin sigortalıması zorunluluğu getirilmiştir. Lisanslı depoculuk lisansı almak için müracaat edenlerden, depolama kapasitesinin % 15'inden az olmamak üzere belirlenecek tutarlarda teminat alınacaktır. Bunun yanı sıra, mudi zararlarını tazmin etmek üzere, tüzel kişiliğe haiz bir fonun kurulması öngörülmüştür. Fona başlangıç geliri olarak, Devlet kaynaklarından 2 trilyon TL (2 milyon YTL) sermaye konulacaktır. Fonun diğer ana gelirleri; lisanslı depoculuk hizmet bedelinin binde beşi, ürün senedi tescilinin yüzde onu, ürün senedi alım satımının binde yarımı oranındaki kesintiler olacaktır. Ürün senetlerine ilişkin, ürünün lisanslı depodaki mevcudiyeti, tescil, devir, bedelinin ödenmesi ve üçüncü şahısların haklarının korunmasında da lisanslı depo işletmesinin sözleşme yaptığı borsanın gözetim ve garantisi olacaktır. Daha da önemlisi; lisanslı depolar, ürün ihtisas borsaları ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer kişi ve kuruluşlar Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın yakın gözetim ve denetimi altında olacaklardır. Anlaşılacağı üzere, sistem tüm yönleriyle güvenceye bağlanmıştır.

Lisanslı depoculuk alanında faaliyet gösterecek işletmeler özellik arz eden şirketler olarak nitelendirilmiş ve bu işletmelerin kuruluşları belirli prosedüre bağlanmıştır. Kanuna göre, lisanslı depo işletmesi anonim şirket şeklinde kurulacak ve ayrıca, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan, lisanslı depoculuk faaliyet izni alacaktır. Bu işletmeler ayrıca, depolama kapasitesine göre en az 1 trilyon TL (1 milyon YTL) ödenmiş sermayeye sahip olma, depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin %15'inden az olmamak üzere teminat, işletme tesislerinin ve depolanan ürünlerin sigorta zorunluluğu ve ilgili borsa ile sözleşme yükümlülüğü gibi şartları yerine getireceklerdir. Diğer yandan, kayıt dışılık ülkemizde önemli bir ekonomik sorundur. Bu sorunun aşılması için ciddi tedbirler alınmaya başlanmıştır. Lisanslı depoculuk sistemi bu sorunun aşılmasında ciddi bir

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

katkı sağlayacaktır. Tarımsal ürün ticaretimizdeki **kayıt dışılık asgariye** inecek, devletimizin daha **sağlıklı tarımsal üretim ve destekleme politikaları** geliştirmesi mümkün olacaktır. Bundan sonra **tarımsal destekler, kayıtlı üreticilere ve kayıtlı faaliyetlerine** yapılacağından, **lisanslı depoculuk sistemi, üreticimizin bu desteklerden daha kolay ve hak ettiği şekilde yararlanması** destekleyen bir unsur olacaktır.

Lisanslı depoculuk sisteminin hayata geçirilmesiyle, gelecek vadelerde **ürün fiyatlarının oluşumunu** sağlayarak, üretici ile sanayicilerimizi fiyat risklerinden korumayı amaçlayan vadeli ve opsiyon borsalarının önemli bir altyapı eksikliği de giderilmiş olmaktadır. Bu borsalar ile ürün borsalarının temel bir kurumsal alt yapısını oluşturan lisanslı depoculuk sistemi; yatırımcılar için döviz, altın, hisse senedi ve faizin yanı sıra yeni bir alternatif yatırım alanına kavuşma imkanını verecektir. Bu gelişme, borsaların etkin çalışmasını ve ürün borsalarının mali derinlik kazanmasını mümkün kılacaktır. Ayrıca, mali derinliğe bağlı olarak, sınırlı sayıdaki piyasa aktörünün fiyatları bozucu davranışları ortadan kaldırılacak ve üreticimizin hak ettiği bedeli elde etmeleri mümkün olacaktır.

Yukarıda sayılan **bu hedefler**, bir ülkenin **tarım sektörüne ve ticaretine köklü değişim ve dönüşümleri öngörmekte olup; başarılması kolay olamamaktadır**. Başta ABD olmak üzere birçok gelişmiş ülkede uzun süreçlerden sonra lisanslı depoculuk sistemi sağlam şekilde oluşturulabilmiştir. Ancak sistemin başarılmasından sonra, o ülkenin **tarımsal üretim ve ticaretinde, istihdamında, dünya ticaretinde rekabet edebilirliğinde, milli gelire katkısında ve buna bağlı olarak vergi hasılatında** çok büyük artışlar sağlanmıştır. Zaten günümüzde **bu sistemi kuramayan** ülkeler, içinde bulunduğumuz küresel ekonomik düzende, **bu sistemi kuran gelişmiş ülkelerin pazarı haline gelmekte, tarım ürünlerinin üretim ve ticaretinden aldığı pay** gittikçe azalmaktadır.

Bu nedenlerle, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bu alanda, sektöre yol gösterecek ve örnek teşkil edebilecek, yatırımları

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

desteklemektedir. Bakanlık tarafından yürütülen, “**Birliklerde Lisanslı Depoculuğun Geliştirilmesi Projesi (BLGP)**” kapsamında, **Bakanlık ve Dünya Bankası’nın lisanslı depoculuk uzmanları** tarafından Tarım Satış Kooperatif **Birliklerinin yönetici ve ilgili personeline** bu konuda **eğitim verilmiş ve bu Kuruluşların** mevcut depolama kapasiteleri ile yapacakları lisanslı depoculuk alanındaki yatırımlarının uygulanabilirliği incelenmiş ve **sekiz Birlik için yatırım planları** geliştirilmiştir. Birliklerin bu yatırımlarına **BLGP çerçevesinde 35 milyon Dolarlık destek** sağlanması planlanmıştır. **Toprak Mahsulleri Ofisi’nin** bu alanda yapacağı uygulamalar da **örnek teşkil edeceğinden** önemli görülmektedir. **TMO’ya da ARIP’ten destek sağlanması hedeflenmektedir.** Böylece, sistemin sağlıklı işlemesi için doğru örnekler başlangıçta ortaya konulmuş olacaktır.

Ancak sistemin kurulması ve başarılı bir şekilde işlemesinde **yalnızca lisanslı depoculuk sistemine yönelik düzenlemeler yeterli olamamakta, başta vergi mevzuatı olmak üzere diğer mevzuatlarda da destekleyici düzenlemeler yapılması** zorunluluğu bulunmaktadır. Kaldı ki, lisanslı depoculuk sistemi, depolara konulan tarım ürünlerinin mülkiyet ve rehin hakkını temsil eden ve devredildiğinde ürünün mülkiyetini de devreden ürün senedinin düzenlenmesi ve ticarete konu olması üzerine kuruludur. **KDV, sistemin çalışmasını engelleyeceğinden ürün senedi ticaretinin katma değer vergisinden istisna tutulması sistemin kurulması ve yaşaması açısından büyük öneme sahiptir.** Bu nedenle, **lisanslı depoculuk sistemi başta ABD olmak üzere dünyanın her yerinde, ağırlıklı olarak vergi avantajlarıyla çeşitli şekillerde desteklenmektedir.** Ülkemizde de, gerekli vergi avantajlarını sağlamaya yönelik bir çalışma yapılmış ve bu çalışma sorumlu kuruluş olarak Maliye Bakanlığı’na iletilmiştir. Maliye Bakanlığının değerlendirmeleri sonrasında, bu alanda yapılacak düzenlemeler, önemli bir eksikliği ortadan kaldıracak ve sistemin işlemesini kolaylaştıracaktır.

2. Lisanslı Depoculuk

Bilindiği üzere **tarım sektörümüzde**; maliyeti yüksek- etkinliği düşük, Müdahaleye dayalı, piyasa aktörlerinin yeterince etkin olmadığı, Fiyat oluşumu üzerinde olumsuz etkiler oluşturan, Tarımsal politika ve destekleme araçlarından, **Maliyeti düşük- etkinliği yüksek, Doğrudan üreticiyi destekleyen, Devletin müdahalesini en aza indirgeyen, Özel sektörün daha fazla katılımını teşvik eden Politika ve destekleme araçlarına geçişi hedefleyen yapısal değişim** çalışmaları başlatılmıştır.

Ayrıca Ülkemizde tarımsal ürünler, **depolama altyapısı** olmadığından ve **teminat olarak** kullanılmadığından **arzin yoğun, fiyatların düşük** olduğu dönemde elden çıkarılmaktadır. Bu durum **üreticilerin zarara** uğramasına yol açmaktadır.

Tarım sektöründeki bu yapısal değişim çalışmaları, **daha rasyonel mekanizmalara işlerlik kazandırılmasını da zorunlu** kılmaktadır. Bu mekanizmaların başında **ürün borsaları ve fiziki ürün değişimine dayanmayan ürün ticaret sistemi** gelmektedir.

TOBB öncülüğünde ülkede faaliyet gösteren mevcut borsalarımızın çoğu modern borsacılık işlevlerini yerine getirememektedir. Bu nedenle, modern tarım ürünleri ticareti ve borsacılık alt yapısının oluşturulması önem kazanmaktadır. Ancak, **lisanslı depoculuk alanında potansiyeli bulunan kuruluşların bu alanda gerekli yatırımları henüz yapmadıkları veya yapamadıkları** anlaşılmaktadır.

Bu konuya fiyat istikrarı ve piyasa dengeleri açısından acil ihtiyacı olan ürün başta fındıktır. **Ülkede TMO dışında birliklerin ve borsaların bütün alt yapısına ve varlıklarına rağmen** mevcut depolama kapasitelerini **modernize ederek, lisanslı depoculuk sistemine entegre edilmesine yönelik bir hazırlık içine girmediği** görülmektedir.

2006 yılında Türkiye’de muhtemel arz fazlası olabilecek 2006/2007 **fındığın** Sezonundan önce piyasadan çekilebilmesi için **Lisanslı depoculuk konusunda acil ihtiyaç oluşmuştur.** Ülkemizde **bu konuda faaliyet gösterecek TMO dışında tarım ürünleri lisanslı depoculuğu yapan işletme bulunmamaktadır.**

3. Ülkemizdeki Durum

- ✓ Ülkemizde **depolama, işletmelerin veya kişilerin** bireysel ihtiyaç veya kapasitelerine göre **uygun olmayan ortamlarda ve denetimsiz** şekilde yapılmaktadır.
- ✓ **-TMO dışında tarım ürünleri lisanslı depoculuğu yapan işletme** bulunmamaktadır.
- ✓ TMO da; başta işletme zafiyetleri, yetersiz laboratuvar ve sermaye imkanları ile lisanslı depoculukta başarı sağlamakta zorlanmış, çok az miktarda emanet ürün depolayabilmiştir. Ayrıca **ürünü temsilen çıkarılan makbuz senetleri de her el değiştirmede KDV uygulanması** nedeniyle birden çok işlem görememektedir.
- ✓ Ülkemizde ürünler, **depolama altyapısı** olmadığından ve teminat olarak kullanılmadığından **arzın yoğun, fiyatların düşük** olduğu dönemde elden çıkarılmaktadır. Bu durum **üreticilerin zarara uğramasına** yol açmaktadır.
- ✓ Pazara arz olunan ürünlerin **gerek kalite standartları, gerekse bunları test eden laboratuvar sistemi yetersiz**, genel kabul görmüş veya güvenilir olmaktan uzaktır.
- ✓ Ürünler **bilimsel ve objektif kriterler** yerine **elle yoklama ve gözle muayene** etme şeklinde alınıp satılmaktadır.
- ✓ **Ürün pazarlanırken kalite unsurları** objektif olarak test edilmediğinden, **kalite unsuru fiyatlara yeterince yansımamakta ve kaliteli üretim gereği gibi teşvik edilememektedir.**
- ✓ Ürün pazarlamasında büyük sıkıntı yaşanmakta, **dünya üretiminin % 75'ini gerçekleştirdiğimiz fındık ürününde bile arz fazlasını depolayıp dengeleyemediğimizden fındık piyasası ve fiyatları** büyük ölçüde ülkemiz dışında oluşmaktadır.
- ✓ İl ve ilçe bazında faaliyet gösteren **ticaret borsalarımız, günümüzde e-ticaret** yoluyla tüm dünyanın pazar olduğu bir dönemde **çok yetersiz kalmışlardır.**
- ✓ Birçok borsamızda **yetersiz altyapı ve satış salonu** nedeniyle ürün arz ve talebi karşı karşıya gelememekte, gerçek **piyasa fiyatları refere edilememektedir.**

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- ✓ **Ürün ticareti** büyük ölçüde **münferit numuneler üzerinden ikili pazarlık suretiyle** yapılmaktadır.
- ✓ Buğday ve pamuk dahil tarım ürünlerinin küçük bir bölümü borsa ortamında alınıp satılmakta, **büyük bölümü kayıt dışı olarak ticarete** konu olmaktadır.
- ✓ Ülkemizde **110 civarındaki ticaret borsamız ile dünyanın geri kalanından daha fazla borsaya sahip** bulunmaktayız. Ancak bu borsalarımızın çoğu **modern, işlem hacmi yüksek borsaların fonksiyonlarından uzak küçük tescil büroları ve vergi stopaj merkezleri** gibi işlev görmektedirler.

Sistemin Sağlıklı İşleyebilmesi İçin Gerekli Şartlar

Sağlıklı işleyen bir ürün borsaları ve lisanslı depoculuk sistemine baktığımızda, aşağıda sıralanan unsurların sağlanmasına gerek olduğu görülmektedir.

- Genel Kabul Görmüş Ürün Standartları
- Laboratuar/Referans Laboratuar Organizasyonu
- Sistem Araçları Arasında Uygun Bilgi İletişim Ağı
- Uygun, Güvenilir ve Depolama Ücreti Cazip Lisanslı Depolar
- Ürün Senedinin Alınıp Satıldığı Borsalar
- KDV'den Arındırılmış Ürün Senedi Ticareti
- Tarım Ürünlerinin İhraç ve İthalatına İlişkin İstikrarlı Bir Dış Ticaret Rejimi
- Tarım Ürünlerinin Fiyatlarının Müdahale Olmadan Serbest Piyasa Koşullarında Oluşması.

4. Lisanslı Depoculuk ve Ürün Borsacılığının Faydalar

Üreticiler Açısından

- Mahsullerini depolayabilecekleri **güvenli, sigortalı ve sağlıklı depo** imkanı.
- **Fiyatların düşük olduğu hasat döneminde ürünlerini satmak yerine lisanslı depolara** koyarak, ürün senetlerini teminat göstererek **uygun koşullarda kredi** temin imkanı.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- Ürettiği ürünlerin **objektif laboratuvar koşullarında standardını belirleme ve kalite unsurlarına göre fiyat talep etme ve pazarlama imkanı**, kaliteli üretime teşvik.
- **Nakliye maliyetinin en aza indirilmesi.**
- Ürünü çevresindeki bir iki tüccara satma yerine **ürün senedinin ürün borsalarında satışa sunulması** nedeniyle **çok sayıda alıcının rekabetinden yararlanma ve daha yüksek kazanç elde etme imkanı.**
- Ürünü uygun depolama ve kredi imkanlarından yararlanarak **fiyatların en yüksek olduğunu düşündüğü dönemde pazarlama imkanı.**

Sanayiciler / Tacirler Açısından

- **Kendi işletmeleri ve bireysel ihtiyaçları için depo inşaa etme maliyetinden kurtulma ve asli faaliyet konusuna yoğunlaşma.**
- **Talep ettikleri miktar, tür ve kalitedeki ürünü güvenilir şekilde, elektronik ortamda mekan sınırlaması olmaksızın kısa zamanda temin etme imkanı.**
- Ellerde tutacakları ürün senetleriyle, ileride olası **fiyat farklılıklarından korunma, risklerini azaltma ve işletmelerinin kar/zarar durumunu tahmin edebilme imkanı.**
- Ellerdeki ürün senetleri vasıtasıyla **işletmelerinin ürün ihtiyacını garanti altına almak** yanında bu senetleri teminat olarak kullanarak bankalardan kredi sağlama olanağı.
- Ellerde ürün senedi bulunan sanayiciler/tacirler, fabrika ve işletmelerine en yakın lisanslı depodan ürünü teslim alır, **gereksiz ürün taşımacılığı en aza indirgenir ve nakliye masrafları düşer.**

Diğer Faydalar

- **Ürün Senedi** aracılığıyla, yatırımcılar için hisse senedi, döviz, altın, faiz gibi yatırım araçlarına **alternatif bir yatırım aracı** sağlanmaktadır.
- Standardı belirlenmiş ürün ve lisanslı depo sistemiyle tarım ürünlerinde **vadeli piyasalara geçişte altyapı** oluşturulmaktadır.
- **Elektronik ticarete büyük bir potansiyel** oluşturulmaktadır.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- **Ürün analizi, depolanması, sigortalanması ve kredi kullanılması** nedeniyle bu sektörlere yeni gelirler ve iş alanları kazandırılmaktadır.
- Lisanslı depoların ve **ürün ihtisas borsalarının yurt içinde ve dışında açacakları şubeler vasıtasıyla ürün pazarlanmasında ve dağıtımında** büyük kolaylıklar ve altyapı gerçekleşmektedir.

5. “Lisanslı Depoculuk Kapasitelerinin Geliştirilmesi” Projesinin Tanıtımı

Projenin Amaç ve Kapsamı

Bilindiği üzere tarım sektörümüzde;

- Maliyeti yüksek-etkinliği düşük ,
- Müdahaleye dayalı,
- Piyasa aktörlerinin yeterince etkin olmadığı,
- Fiyat oluşumu üzerinde olumsuz etkiler yaratan,
- Tarımsal politika ve destekleme araçlarından,
- Maliyeti düşük-etkinliği yüksek,
- Doğrudan üreticiyi destekleyen,
- Devletin müdahalesini en aza indirgeyen,
- Özel sektörün daha fazla katılımını teşvik eden

Politika ve destekleme araçlarına geçişi hedefleyen yapısal değişim çalışmaları başlatılmıştır. Tarım sektöründeki bu yapısal değişim çalışmaları, daha rasyonel mekanizmalara işlerlik kazandırılmasını da zorunlu kılmaktadır. Bu mekanizmaların başında **ürün borsaları ve fiziki ürün değişimine dayanmayan ürün ticaret sistemi** gelmektedir. Yukarıda da ifade edildiği üzere, mevcut borsalarımızın çoğu modern borsacılık işlevlerini yerine getirememektedir. Bu nedenle, modern tarım ürünleri ticareti ve borsacılık alt yapısının oluşturulması önem kazanmaktadır. Ancak, lisanslı depoculuk alanında potansiyeli bulunan Birliklerin bu alanda gerekli yatırımları henüz yapmadıkları veya yapamadıkları anlaşılmaktadır. Yakın zamana kadar tarım ürünlerinin depolanmasında önemli fonksiyon üstlenen bu kuruluşların; asli faaliyetlerine yoğunlaşabilmeleri,

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

ürün senedi yoluyla pazar alanlarını genişletebilmeleri ve sistem içerisinde üretici ortaklarının finansman ihtiyaçlarının karşılanması ve üzerlerindeki mali baskıların giderilebilmesi için lisanslı depoculuk sistemine entegre edilmeleri önemli görülmüştür. Ayrıca, değişen politikalar çerçevesinde, **fındık gibi arz fazlası bulunan ürünlerde de, sağlıklı bir piyasaının oluşabilmesi için söz konusu sisteme işlerlik kazandırılması** önemli bulunmaktadır. Bu nedenle, birliklerin, mevcut depolama kapasitelerini modernize ederek, lisanslı depoculuk sistemine entegre edilmesi ve yeniden yapılandırma süreçlerini başarıyla tamamlayabilmeleri için, bir proje dahilinde desteklenmelerine ihtiyaç görülmüştür. Bu proje ile söz konusu desteğin verilmesi amaçlanmaktadır.

6. “Entegre Borsa ve Depoculuk Sistemi” (EBDS) Çalışmaları

Küresel ekonomik düzene ve Avrupa Birliği’ne entegrasyon süreci devam etmekte olan ülkemizin **ürün ticaretindeki eksikliklerinin giderilmesi ve modern kurumsal alt yapısının oluşturulması** bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın **“Entegre Borsa ve Depoculuk Sistemi (EBDS)”** çalışmaları önem kazanmıştır.

EBDS’yi oluşturan unsurlar:

- 1- Ürün ihtisas borsaları
- 2- Lisanslı depoculuk sistemi
 - Lisanslı depolar
 - Geliştirilmiş ürün standartları ve yetkili sınıflandırıcılar
 - Garanti ve sigorta mekanizması
 - Elektronik ürün senedi

EBDS’nin iyi işleyebilmesi için gerekli temel şartlar:

- Genel kabul görmüş ürün standartları
- Laboratuvar/referans organizasyonu
- Sistem araçları arasında uygun bilgi iletişim ağı
- Ücret açısından uygun ve güvenilir lisanslı depolar

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- Ürün senedinin alınıp satıldığı borsalar
- KDV'den arındırılmış ürün senedi ticareti
- Tarım ürünlerinin ihraç ve ithalatına ilişkin istikrarlı bir dış ticaret rejimi
- Tarım ürünlerinin fiyatlarının müdahale olmadan serbest piyasa koşullarında oluşması

Sistemde yer alan başlıca kişi, kurum ve kuruluşlar

1. Üreticiler/tacirler
2. Spekülatörler/sanayiciler
3. Lisanslı depolar
4. Ürün borsaları
5. Bankalar
6. Sigorta şirketleri
7. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

EBDS'yi gerçekleştirmek üzere iki önemli proje uygulamaya konmuştur:

- Ürün Borsalarını Geliştirme Projesi (ÜBGP)
- Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin Lisanslı Depoculuğa Entegrasyonu Projesi (BLGP) ve
- TMO'nun lisanslı depoculuk sistemine entegrasyonu, BLGP ile koordinasyon içinde yürüyecektir.

7. Ürün İhtisas Borsaları (ÜİB)

Ürün İhtisas Borsaları'nı oluşturmaya yönelik çalışmalar:

Mevzuat altyapısı tamamlanmıştır:

- Odalar ve borsalar hakkındaki 5174 sayılı kanunun 53 üncü maddesiyle Ürün İhtisas Borsaları'nın kuruluşuna imkan sağlanmıştır.
- Uygulamaya ilişkin yönetmelik, kanunun yayımından kısa bir sonra Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanarak 9 Mart 2005 tarihli, 25750 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe konulmuştur.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- ÜBGP kapsamında, modern borsacılık konusunda pilot borsaların yönetici ve personeline yurtiçi ve yurtdışı eğitim verilmiştir.
- Ürün borsalarını geliştirme projesine katılan borsalarımız;
 - numune alma
 - laboratuvar
 - satış salonu
 - bilgi işlem
 - altyapılarını iyileştirmişlerdir.

Ürün İhtisas Borsalarının Nitelikleri ve Kuruluş Şartları:

- ÜİB'leri anonim şirket şeklinde kurulacak ve hisse senetlerinin tamamı nama yazılı olacaktır. Bu borsaların faaliyet alanları, ticaret borsalarından farklı olarak bölgesel, ulusal veya uluslar arası olabilecektir.
- Bölgesel faaliyet göstereceklerin en az 5, ulusal faaliyet göstereceklerin en az 10, uluslararası alanda faaliyet göstereceklerin de en az 15 milyon YTL sermayeye sahip olması gerekmektedir.
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan kuruluş ve faaliyet izninin alınması zorunludur.
- Kotasyondaki ürünler, faaliyet izninde gösterilecek; ancak, STB kotasyondaki ürünlerde değişiklik yapma hakkında sahip olacaktır.
- Ticaret Borsaları kurulmuş veya kurulacak Ürün İhtisas Borsalarına ortak olabilecek veya acentesi olarak çalışabilecektir.
- Ürün senetlerine ilişkin tescil, devir, bedelinin ödenmesi ve üçüncü şahısların haklarının korunması borsanın sorumluluğu ve garantisi altında olacaktır.
- Ürün senedi ve alivre sözleşmelerin alım satımının Ürün İhtisas Borsası'nın kontrolü ve tescilinde yapılması zorunlu bulunmaktadır.
- ÜİB'lerin ayrıca ortaklık yapısı, üyelik, teknik donanım, organizasyon ve hizmet birimleri, kayıt sistemi gibi konularda yönetmelikte gösterilen şartları taşıması gerekmektedir.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- Diğer yandan, Ürün İhtisas Borsaları ve Ticaret Borsaları lisanslı depoculuk şirketleri kurabilecektir.

8. Lisanslı Depoculuk Sistemi

A- Lisanslı Depolar

Yürütülen Çalışmalar:

- Lisanslı Depoların kurulmasına imkan sağlayan ve STB tarafından hazırlanan **5300 sayılı tarım ürünleri lisanslı depoculuk kanunu 17 Şubat 2005 tarihli 25730 sayılı Resmi Gazete’de** yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- **Pamuk ile hububat ve yağlı tohumlar ve fındık** lisansı depo yönetmeliği çıkarılmıştır.
- Sistemin işleyebilmesi için **ihtiyaç duyulan vergi teşvikleri** konusunda da STB tarafından bir kanun taslağı hazırlanmış ve Maliye Bakanlığı nezdinde girişimler yapılmıştır.
- Sistemin işleyişi ve faydaları Maliye Bakanlığı mensuplarına anlatılmıştır.
- **Sektörde bilinç seviyesinin yükseltilmesi** amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, TMO, DTM Standardizasyon Genel Müdürlüğü, Borsa ve STB temsilcilerinin Bulgaristan ve ABD’deki uygulamaları yerinde görmeleri sağlanmıştır.
- Bu alanda **kapasitesi bulunan birlikleri ve TMO’yu Lisanslı Depoculuk sistemine entegre etmek amacıyla BLGP** hazırlanmıştır.

Lisanslı Depoların Kuruluş Şartları ve Nitelikleri:

- Anonim şirket
- Şirket pay senetlerinin tamamının nama yazılı olarak düzenlenmesi
- STB’den kuruluş ve faaliyet izni
- Depolama kapasitesine göre en az 1 trilyon TL ödenmiş sermaye
- Depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin % 15’inden az olmamak üzere teminat
- İşletme tesislerinin ve depolanan ürünlerin sigorta zorunluluğu

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- İlgili borsa ile sözleşme yükümlülüğü
- Yönetmelikte gösterilen teknik ve diğer şartların yerine getirilmesi

B- Geliştirilmiş Ürün Standartları ve Yetkili Sınıflandırıcılar

- Lisanslı depolarda, depolanmaya uygun, standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünleri depolanacaktır.
- Bu nedenle, IDS'de genel kabul gören standartların geliştirilmesi ve sınıflandırmanın da lisanslı yetkili sınıflandırıcılar tarafından yapılması önem taşımaktadır.
- ÜBGP kapsamında, pamuk ve buğday ürünlerinin standartlarına ilişkin çalışmalar tamamlanmıştır.
- İhtiyaç duyulması halinde diğer ürünlerin standartlarının geliştirilmesine BLGP ile teknik destek verilecektir.
- 5300 sayılı kanunla lisanslı yetkili sınıflandırıcılık sistemi düzenlenmiştir.
- STB tarafından yetkili sınıflandırıcıların kuruluş, faaliyet ve denetimleri hakkında yönetmelik hazırlanmış ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne sunulmuştur.

C- Garanti ve Sigorta Mekanizması

- 5300 sayılı kanunla birbirini takviye edecek garanti ve sigorta mekanizması getirilmiş ve bir fon kurulmuştur.
- Lisanslı depoculuk tazmin fonu yönetmeliği tamamlanmıştır.

Sistemin İşleyişini Kolaylaştıran Garanti Mekanizmaları:

- **Sigorta:** Tesisler ve depolanan ürünün sigortalanmasıdır.
- **Lisanslı Depo Teminatı:** Depolama kapasitesinin en az % 15 oranındaki teminattır.
- Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu:
 - **Yapısı:** Tüzel kişiliği haiz, fon yönetimi, sektör temsilcileri ile bakanlık temsilcisinden oluşmaktadır.
 - **Fon yönetimi:** Sektör temsilcileri ve STB temsilcilerinden oluşmaktadır.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- **Ana geliri:** Lisanslı depoculuk hizmet bedelinin % 0.005, ürün senedi tescilinin %10'nu, ürün senedi alım satımının % 0.0005'nden oluşmaktadır.
- **Ana gideri:** Mudi zararlarının tazmini ve fon cari giderlerinden oluşmaktadır.
- **İlgili Borsa Garantisi ve Kontrolü:** Ürün senetlerine ilişkin, ürünün lisanslı depodaki mevcudiyeti, tescil, devir, bedelinin ödenmesi ve 3. şahısların haklarının korunması borsanın sorumluluğu ve garantisi altındadır.
- **STB Gözetim ve Denetimi:** Lisanslı depoların, ürün ihtisas borsalarının ve bu kanun kapsamında lisans alan diğer kişi ve kuruluşların yakın gözetim ve denetimi öngörülmüştür.

D- EBDS Aktörleri Arasında Uygun Bilgi İletişim Ağı ve Elektronik Ürün Senedi

- Sistem araçları arasında uygun bilgi iletişim ağının kurulması önemlidir.
- Lisanslı depolardaki ürünü temsil eden ürün senetlerinin öncelikle elektronik ortamda düzenlenmesi planlanmaktadır.
- Nispeten pahalı bir yatırı gerektiren bu hizmetlerin mevcut teknolojik donanımı olan bir veya birkaç firmanın verebileceği düşünülmektedir.
- BLGP kapsamında, birliklerin ve TMO'nun bilgi iletişim alt yapısının güçlendirilmesi de planlanmıştır.

9. Birliklerde Lisanslı Depoculuğun Geliştirilmesi Projesi (BLGP) Çalışmaları

- BLGP ile tarımsal ürünlerin depolanması ve ticaretinde önemli bir yeri bulunan birliklerin lisanslı depoculuk sistemine entegre edilmesi hedeflenmektedir.
- Projeye dokuz birlik müracaat etmiştir.
- Proje sonunda birliklerin lisanslı depoculuğa geçmesiyle, finansman yönünden kamuya bağımlılıklarının azalması ve stok maliyeti ile fiyat hareketlerinden kaynaklanan mali risklerini asgariye indirmeleri mümkün olabilecektir.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

- Projenin uygulanması konusunda, Hazine Müsteşarlığı ve Dünya Bankası'yla mutabakat sağlanmış ve gerekli ikraz tadilatı gerçekleştirilmiştir.
- Projenin uygulama sorumluluğu STB'na verilmiştir. Bu amaçla, bir proje uygulama birimi oluşturulmuştur.

Sonuç olarak: 17 Şubat 2005 tarihinde yürürlüğe giren Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunuyla ve çıkartılan hububat, baklagiller, yağlı tohumlar ve fındık lisanslı depoculuk yönetmelikleriyle kısaca; ülkemizde eksikliği hissedilen lisanslı depoculuk sisteminin kurulması, tarım ürünlerinin standartlara göre ürün senetleri üzerinden alınıp satılması, ürünlerin sigorta edilmesi, oluşturulan Tazmin Fonu vasıtasıyla mudi menfaatlerinin güvence altına alınması, lisanslı depo teminatına bağlanması, ürün ticaretinde borsa garantisi getirilmesi, elektronik ürün ticaretine geçilmesi ve ihtilafların çözümünde bilirkişi ve tahkim yolunun kullanımı gibi temel yenilikler getirilmiş ve böylece sistemin işletilmesine yönelik ana düzenlemeler tamamlanmıştır. Lisanslı depoculuk alanında gerekli hukuki düzenlemelerin yapılması tek başına yeterli görülmemektedir. Ayrıca, bu kuruluşların faaliyet ve gözetiminde kamu güvenini, istikrarı ve rekabeti koruyacak Devlet organizasyon ve kurumsal kapasitesinin tesis edilmesine, üretici ve sanayicimizin sistemin işleyişi ve faydaları konusunda bilgilendirilmesine de ihtiyaç bulunmaktadır.

**17 Şubat 2005 Tarihli Resmi Gazete
Sayı: 25730**

**Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu
Kanun No. 5300
Kabul Tarihi : 10.2.2005**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; tarım ürünleri ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, ürünlerin sınıf ve derecelerinin yetkili sınıflandırıcılar tarafından saptanmasını sağlamak, tarım ürünleri lisanslı depo işleticilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın tarım ürünlerini kabul etmelerini temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden ve finansmanını, satışını ve teslimini sağlayan ürün senedi çıkartmak ve standartları belirlenmiş tarım ürünlerinin ticaretini geliştirmek üzere, tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun; tarım ürünlerinin standartları belirlenerek emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanması ile ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılması amaçlarıyla, lisanslı depo işletmelerinin ve yetkili sınıflandırıcıların kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usûl ve esaslar ile lisanslı depoculuk sistemine dair diğer hususları kapsamaktadır.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
- b) İlgili bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığını,

c) Fon: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,

d) Tarım ürünleri: Depolanmaya uygun nitelikteki hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fındık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, şeker gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünlerini,

e) Lisanslı depo: Bu Kanun kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

f) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve bu Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi,

g) Lisanslı depo teminatı: Bakanlık tarafından kabul edilen nakit, banka teminat mektubu, Devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı ve nakde çevrilebilir diğer güvenceleri,

h) Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,

ı) Ürün senedi: Ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, lisanslı depo işleticisince nama veya emre düzenlenmiş, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve bu Kanunda öngörülmeven durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tâbi olan kıymetli evrakı,

j) Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,

k) Mudî: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

l) Yetkili sınıflandırıcı: Bu Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

m) Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,
İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Teminat, Sigorta ve Lisanslı Depo İşleticisi Olması Yasaklananlar

Kuruluş

MADDE 4. — Tarım ürünleri lisanslı depo işletmeleri, ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartları göz önünde bulundurularak Bakanlıkça verilecek izinle anonim şirket şeklinde kurulur. Şirketin kuruluşunda, bir trilyon liradan az olmamak üzere depolama kapasitesine göre Bakanlıkça belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olunması ile ilgili yönetmelikte gösterilen belgelerin ibraz edilmesi koşulları da aranır. Bu şirketlerin ana sözleşmeleri ve kuruluş işlemleri, bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun şekilde yapılmak zorundadır. Bakanlık, bu tür şirketlerin ana sözleşmelerini matbu olarak da düzenleyebilir.

Şirketin pay senetleri nama yazılı olarak düzenlenir. Şirket ana sözleşmesinin, ortaklarının ve ortaklık paylarının değişikliği Bakanlık iznine tâbidir.

Kuruluş izni alan şirkete ancak bu Kanunun öngördüğü şartları taşıdığına tespiti halinde faaliyet izni verilir. Şirket faaliyet izni almadan ürün kabul edemez, ürün senedi düzenleyemez.

Bu şekilde faaliyette bulunacak şirketlerin unvanlarında "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk" ibaresinin bulunması zorunludur.

Tarım ürünleri lisanslı depo işletmesinin şube açması ve lisans kapsamını değiştirmesi de Bakanlığın iznine tâbidir.

Lisanslı depo teminatı

MADDE 5. — Bu Kanuna göre lisanslı depo işletmek üzere lisans almak için müracaat edenler, depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin %15'inden az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenen tutarda lisanslı depo teminatı vermek zorundadır. Toplam teminat tutarı içerisinde gayrimenkul rehni oranı, yönetmelikle düzenlenir. Bakanlık, lisanslı depo teminat tutarlarını tamamlamaya yetkilidir.

Sigorta

MADDE 6. — Lisanslı depo işleticileri, lisans koşulu olarak işletme tesisleri ve lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoladığı ürünler için yönetmelikte belirlenen rizikolara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Depolanan ürün için düzenlenen sigorta poliçesinde, poliçe lehdarı, hasarın meydana geldiği tarihteki mudîdir.

Lisanslı bir depoda sigorta kapsamına giren bir hasar meydana gelmesi durumunda, lisanslı depo işleticisi bu durumu ve muhtemel zarar miktarını derhal Bakanlığa ve ilgili sigorta şirketine bildirir. Zarar hesabında, ilgili ürünün hasar gördüğü tarihte borsada oluşan ortalama fiyat; borsa ortalama fiyatı tespit edilemiyorsa Bakanlıkça ilgili ürün için belirlenen yurt içi ve/veya yurt dışı referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyat esas alınır.

Lisanslı depo işleticisi hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça hasarın tespitini takiben en geç beş iş gününde istenen tüm belgeleri ilgili sigorta şirketine iletmek, sigorta şirketi de belgelerin ulaşmasını takiben en geç on iş gününde mudîye ödemek zorundadır.

Bu Kanun kapsamında öngörülen sigorta sözleşmelerinin feshedilmesi sonucunu doğuracak bir nedenin ortaya çıkması durumunda, ilgili sigorta şirketi bunu derhal Bakanlığa ve lisanslı depo işletmesine bildirmekle yükümlüdür. Sigorta sözleşmesinin feshi, ancak söz konusu bildirim Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.

Hazine Müsteşarlığı, bu Kanun kapsamında sigorta yapacak

sigorta şirketlerinde aranılacak nitelikleri ve bu niteliklere uyan sigorta şirketlerini her yıl nisan ayında belirler ve Bakanlığa bildirir.

Lisanslı depo işleticisi olması yasaklananlar

MADDE 7. — Affa uğramış olsalar dahi, ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis yahut zimmet, irtikâp, ihtilas, rüşvet, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, kaçakçılık gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçlarından dolayı hüküm giyenler ve bu Kanuna aykırı davranışlardan dolayı ağır hapis veya hapis cezası alanlar lisanslı depo işletemezler, bunlara ortak olamazlar, yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

Yukarıdaki fıkra kapsamında hüküm giymemekle birlikte kendi isteği ve iradesi dışında depoculuk lisansı iptal edilenler de üç yıl süreyle lisanslı depo işletemezler, bunlara ortak olamazlar, yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisans, Lisans Bedelleri ve Diğer Ücretler

Depoculuk lisansı

MADDE 8. — Lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunmak için Bakanlıktan depoculuk lisansı alınması zorunludur. Bakanlıktan lisans alınmadan lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunulamaz, lisanslı depo veya lisanslı depo işletmesi izlenimini verecek hiçbir isim, unvan, işaret ve benzerleri kullanılamaz.

Bir lisanslı depo işletmesinde iki ya da daha fazla çeşit ürünün depolanması için bir lisans düzenlenebilir. Lisansla hangi ürünlerin depolanabileceği ve bunların azamî kapasiteleri gösterilir. Bu lisans, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilir.

Depoculuk lisansı devredilemez ve lisanslı depo işletmesinin tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır.

Lisanslı depo işletmesi aynı zamanda yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde de bulunmak isterse, yetkili sınıflandırıcı lisansı depoculuk lisansından ayrı olarak düzenlenir.

Şirket unvanının ve depolama kapasitesinin değiştiği hallerde lisans değişikliği yapılması zorunludur. Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesi de lisans alınmasıyla aynı esas ve usûle tâbidir. Depo işleticisine, faaliyet iznini gösterir lisans verilirken aranılacak belge ve bilgiler yönetmelikte gösterilir.

Lisans talebinin reddi

MADDE 9. — Bakanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda; işletmenin ve deponun, ürünlerin depolanmasına uygun olmadığı veya gerekli şartları taşımadığı, şirket ortaklarının, yönetici ve denetçilerinin 7 nci maddede yer alan şartlara uymadığı veya güven ve ticarî itibarı sarsıcı ya da lisans verilmesine engel geçerli bir sebebin varlığının tespiti hâllerinde depoculuk lisansı verilmesi veya lisansta değişiklik yapılması talepleri reddedilir.

Lisansın geri verilmesi

MADDE 10. — Lisansın Bakanlıkça askıya alınması, iptal edilmesi veya lisans süresinin dolması durumunda lisans, Bakanlığa geri verilir. Askı süresi içinde iptal edilmeyen lisans, depo işleticisine iade edilir. Bakanlığın askıya alma, geri verme veya iptale ilişkin işlemleriyle ilgili kararları Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân ettirilir.

Lisans belgesinin zayi olması

MADDE 11. — Lisans belgesi zayi olan lisanslı depo işleticisi gerekçeleriyle birlikte Bakanlığa başvurur. Bu durumda Bakanlık, lisanslı depo işleticisine verilmek üzere yeni bir lisans belgesi tanzim eder.

Yetkili sınıflandırıcı lisansı

MADDE 12. — Lisanslı depoya tevdi edilen tarım ürünleri, bu Kanun kapsamında geçerli lisansa sahip yetkili sınıflandırıcılar tarafından analiz edilir ve sınıflandırılır.

Bu Kanun kapsamında lisanslı bir depo işletmesinde veya yetkili sınıflandırıcıda çalışacak personelin, tarım ürünlerinin

analizi, numune alınması, sınıflandırılması ve uzmanlık isteyen diğer işleri için Bakanlıkça lisans alma şartı getirilebilir.

Bu madde uyarınca verilen lisanslar, mevzuata aykırı olarak kullanıldıklarının tespiti hâlinde yönetmelikte belirlenen esas ve usûllere göre Bakanlıkça askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

Yetkili sınıflandırıcıların lisans almasına, işleyişine ve denetimine ilişkin usûl ve esaslar ile buralarda çalıştırılacak personelin haiz olacağı şartlar yönetmelikle düzenlenir.

Lisansın geçerlilik süresi ve uzatılması

MADDE 13. — Bu Kanun uyarınca verilen lisanslar iki yıllık süre için geçerlidir. Süre bitiminde ilgili mevzuatta ve lisansta belirtilen kurallara uygun olarak aynı süre ile Bakanlıkça lisansların geçerlilik süresi uzatılır.

Lisans bedelleri ve diğer ücretler

MADDE 14. — Bu Kanun kapsamında verilen, süresi uzatılan, değiştirilen veya yeniden verilen her türlü lisansa ilişkin bedeller, Bakanlıkça genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere peşin olarak tahsil edilir.

Lisans bedelleri her yıl 1 ocak tarihinden geçerli olmak üzere Bakanlıkça belirlenir. Lisans bedelleri belirlenirken depolama kapasitesi dikkate alınır.

Bakanlık, bu Kanun kapsamında yapacağı veya yaptıracığı denetimler ile verilen hizmetlere ilişkin ücret ve masrafların tamamının veya bir kısmının ilgililerce karşılanmasını talep edebilir. Bu durumda ilgililer ücret ve masrafları en geç on iş günü içinde öder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürün Senetleri

Ürün senedinin düzenlenmesi

MADDE 15. — Bir ürünün lisanslı depo işletmesine teslim ve kabul edilmesi halinde, söz konusu ürün için ürün senedi düzenlenir. Teslimat sırasında ürün senedi dışında düzenlenen

tartım makbuzu ve delil niteliğini haiz benzer belgeler de ürünün mülkiyetinin ispatında kullanılabilir. Ürün senedi veya delil niteliğini haiz diğer belgeler; ürünün aynı miktar, cins, sınıf ve kalitede mudîye geri verilmesini garanti eder ve bu teslim satış değil vedia anlamındadır.

Bu Kanun hükümlerine tâbi olarak düzenlenen ürün senedi ve benzer belgeler, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca düzenlenen vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi değerlendirilmez.

Ürün senedinin içeriği, şekli ve muhafazasına ilişkin hususlar yönetmelikte düzenlenir.

Basılı ürün senetleri hükmünde olmak üzere elektronik ortamda da ürün senetleri oluşturulabilir. Elektronik ürün senetlerinin düzenlenmesine, muhafazasına, güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşların lisans almalarına, faaliyetlerine, denetimlerine ve diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yönetmelikle düzenlenir.

Ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi

MADDE 16. — Lisanslı depo işleticileri, ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi ya da kişilerin isimleri ile orijinal imzalarını ticaret sicilinde tescil ve ilân ettirir. İmzaya yetkili kişilerde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde de aynı usûl izlenir. Ürün senedinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesinden lisanslı depo işleticisi sorumludur.

Ürün senetlerinin kaybolması, zarar görmesi ve haczi

MADDE 17. — Bu Kanun kapsamında düzenlenmiş ve iptal edilmemiş ürün senedinin temsil ettiği tarım ürününün tümü veya bir bölümü için başka bir ürün senedi düzenlenemez.

Ürün senedinin kaybolması veya zarar görmesi halinde ürün senedi sahibi, mülkiyetin tespiti için Türk Ticaret Kanununun makbuz senedinin kaybolmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde bir karar almak üzere mahkemeye başvurur. Mahkeme kararına istinaden lisanslı depo işleticisi yeni bir ürün senedi düzenler.

Bu Kanun çerçevesinde ürün senedine bağlanmış tarım ürünlerinin haczi, ancak ürün senedinin haczi suretiyle yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşleticisinin Hak ve Yükümlülükleri, Ürünün Teslimi, Borsa ile Sözleşme Yükümlülüğü, Kayıt ve Defterler ile Ücret Tarifesi

Lisanslı depo işleticisinin hak ve yükümlülükleri

MADDE 18. — Lisanslı depo işleticisinin hakları şunlardır:

a) Depolama hizmetleri karşılığında Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep etmek.

b) Ücreti ödenmemişse depolanmış ürün üzerinde hapis hakkını kullanmak.

c) Kanunda belirtilen durumlarda ürünlerin depolamasını reddetmek.

d) Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen diğer hakları kullanmak.

Lisanslı depo işleticisinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Lisans şartlarının korunması ve sürdürülmesi için gerekli tedbirleri almak ve bu şartların kaybolması hâlinde durumu derhal Bakanlığa bildirmek.

b) Lisanslı depoya ürünlerin kabulünde, diğer ürünlerle karıştırılarak veya ayrı depolanmasında, şartlara uygun hale getirilmesinde, nakliyesinde, tesliminde ve diğer hizmetlerinde itinalı davranmak, aynı koşullarda kişiler arasında ayırım yapmamak ve ürünün korunmasında gerekli her türlü tedbiri almak.

c) İlgili mevzuatta aksine bir hüküm olmadıkça teslim alınan ürün karşılığında ürün senedini ve diğer belgeleri düzenlemek.

d) Mudînin talebi üzerine ürünü teslim ve ürün senedini iptal etmek.

e) Borsaya ürün senetleriyle ilgili bilgi akışını düzenli olarak sağlamak, borsanın talebi hâlinde inceleme ve kontrolüne izin vermek, gerektiğinde kendi kayıtlarını borsa kayıtlarıyla teyit etmek.

f) Ücret tarifesine uygun davranmak ve mudîler arasında ayırım yapmamak.

g) Kanunlarda ve yönetmeliklerde öngörülen kayıt ve defterleri tutmak.

h) Doğrudan Bakanlıkça veya denetim sırasında istenecek bilgi, belge ve raporları vermek, Bakanlıkça bu Kanun çerçevesinde verilen diğer görevleri ve talimatları yerine getirmek.

ı) Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen diğer hükümlere uymak.

Lisanslı depo ücret tarifesi

MADDE 19. — Lisanslı depo işleticisi, lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin depolanması hizmetlerine ilişkin olarak önceden belirlenmiş ve bilinen lisanslı depo ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep edebilir. Ücret tarifesinde depolama hizmetinin kapsamında hangi hizmetlerin yer aldığı ve bunların ücretleri açıkça belirtilir.

Ücret tarifesi ve tarifedeki değişiklikler, lisans şartı olarak Bakanlıkça onaylandıktan sonra ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Ürünlerin karıştırılması, prim ve indirim tarifesi

MADDE 20. — Lisanslı depo işleticisi; tarım ürünlerini, aynı bitki türü, ürünün sınıf ve derecesinden diğer tarım ürünleri ile karıştırabilir. Bu durumda ürünün mudîye tesliminde ortaya çıkabilecek küçük kalite farklılıkları prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilir. Prim ve indirim tarifesi ve bu tarifede yapılacak değişiklikler lisanslı depo işletmesince hazırlanır ve borsanın görüşü alınarak Bakanlıkça onaylanır.

Teslim yükümlülüğü, yeri, zamanı ve hapis hakkı

MADDE 21. — Lisanslı depo işleticisi, mudînin talebi üzerine, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça gecikmeksizin ürünü teslim eder. Ürünün tesliminde bu ürüne ait ürün senedini geri alır ve iptal eder. Mudî kısmî teslimat talebinde bulunursa,

mevcut ürün senedi iptal edilerek teslim edilmeyen kısım için yeni bir ürün senedi düzenlenir.

Ancak lisanslı depo işleticisi, lisanslı deposundaki tarım ürünleri üzerinde, bu ürünleri kabul etme, depolama ve teslim de dahil olmak üzere gerçekleştirdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında hapis hakkına sahiptir.

Ürünler, depolandıkları lisanslı depolardan teslim edilir. Ancak, ürününün teslim edilenden başka bir lisanslı depodan teslim alınmasına yönelik mudî talepleri, yönetmelikte belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde karşılanabilir.

Ürün depodan geri alınmamışsa, ilgili yönetmelikte gösterilen azamî depolama süresi dolmadan en az otuz gün öncesinden lisanslı depo işleticisi mudîye mudînin eline geçecek şekilde yazılı olarak haber verir. Bu süre sonunda da geri alınmayan ürünün bir kısmı veya tamamı, ürünün niteliğine ve piyasa koşullarına uygun olarak lisanslı depo işleticisine satılabilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi ücretler ve masrafları düşerek geri kalan tutarı yedi iş günü içerisinde ilgiliye öder.

Borsa ile sözleşme yükümlülüğü

MADDE 22. – Ürün senetlerinin güven içinde ticaretinin ve takibinin yapılabilmesini teminen lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında sözleşme yapılır. Sözleşmede; ürün senetlerinin borsaya kota ettirilmesi, hareketlerinin kontrol ve takibi, teyidi, iptali, bilgi akışının düzenli olarak sağlanması, lisanslı depodaki ürünlerin gerektiğinde borsaca incelenmesi ve kontrolü ile aralarındaki bilgi iletişim sistemi ve diğer hususlar düzenlenir.

Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur.

Kayıtlar ve defterler

MADDE 23. — Her lisanslı depo işleticisi, tam ve doğru olarak lisanslı depoya giren ve çıkan tüm ürünlerin kayıtlarını, ürün senetlerine ilişkin noterden tasdikli bir ürün senedi defterini ve kanunen tutmakla yükümlü olduğu diğer defterleri tutmak zorundadır.

Bakanlık, lisanslı depo işletmelerini iş yılı bitimini takiben üç ay içinde bağımsız denetimden geçmiş malî tablolarını sunmakla yükümlü kılabilir.

Elektronik ortamda tutulanlar da dahil defterler, sigorta poliçeleri, iptal edilen ürün senetleri, depolama kayıtları ve diğer tüm kayıt ve belgeler lisanslı depo işleticisi tarafından on yıl müddetle saklanır.

ALTINCI BÖLÜM

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu ve Zarar Görenlerin Müracaat Hakkı

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu

MADDE 24. — Lisanslı depo işleticisinin, bu Kanunda ve mudîler ile yapacağı sözleşmede öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı ortaya çıkan zararların tazmin edilebilmesi amacıyla, tüzel kişiliği haiz Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu kurulur.

Fon yönetimi; lisanslı depoculukla ilgili birimden Bakanlığa temsilen iki, lisanslı depoları, borsaları ve üreticileri temsilen birer olmak üzere toplam beş kişiden oluşur. Aynı sayıda da yedek üye belirlenir. Borsaların temsilcisi, bunların yönetim kurulu üyeleri arasından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından, lisanslı depo temsilcisi kendi aralarından oy çokluğu ile, üreticileri temsilen bir üye ise Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından atanır. Yönetim kurulu üyelik süresi iki yıldır. Üyeler yeniden seçilebilirler.

Fonun gelirleri şunlardır:

a) Lisanslı depo işletmesinin, her yıl lisanslı depoculuk hizmetleri karşılığında o takvim yılı tahsil ettiği ücretlerin binde beşi.

b) Borsalarda işlem gören ürün senedi alım satımından tahsil edilecek borsa tescil ücretlerinin yüzde onu.

c) Borsalarda işlem gören ürün senedi alım satım bedelinin binde yarımını.

d) Tahsilat ve faiz gelirleri.

e) Bağış, yardım ve diğer gelirler.

Fonun giderleri şunlardır:

a) Mudîlerin zararlarına ilişkin ödemeler.

b) Bu Kanunun uygulanması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan faaliyet, eğitim ve denetime ilişkin giderler.

c) Bu Kanunda verilen görevleri yerine getirebilmek ve bunlarla sınırlı kalmak kaydıyla ihtiyaç duyulan Fon carî ve yönetim giderleri.

Fon yönetim kurulu üyelerine aylık brüt asgarî ücret tutarı kadar aylık ücret ödenir.

Fonun kuruluşunu takiben içinde bulunulan veya takip eden malî yılın genel bütçesinden bir defaya mahsus olmak üzere, Fon bütçesine ikitrilyon lira tutarında ödenek aktarılır. Fon yönetimi, Fon kaynaklarının yeterliliği konusunda yapacağı değerlendirme sonucuna göre gerekçeleriyle birlikte Fon gelirlerinin oranlarının değiştirilmesi için Bakanlığa başvurabilir. Bakanlık, bu başvuruyu uygun görürse Bakanlar Kuruluna oranların değiştirilmesi teklifinde bulunur. Bakanlar Kurulu (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen Fon gelirleri oranlarını sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bu Kanun kapsamında alınacak teminatlar, Fon adına ve lehine düzenlenir. Bu teminatların muhafazası, Kanunda öngörüldüğü şekilde nakde çevrilmesi ve zarar görene ödenmesi, yasal takibinin yapılması, ilgililer hakkında dava açılması, tahsili, yeterliliği, depoculuk lisansının iptali durumunda lisanslı depo işletmesinin yerine getirmesi gereken bir tazmin veya yükümlülüğünün bulunmadığının tespiti sonrası teminatın iadesi ve bunların Bakanlığa bildirilmesi, teminatla ilgili diğer hususlar ve tasarruflar Fon yönetimince yerine getirilir.

Fonun gelirleri genel bütçeye veya diğer fonlara aktarılamaz, amacı dışında kullanılamaz.

Fonun çalışma usûl ve esasları ile Fonla ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Zarar görenlerin müracaat hakkı

MADDE 25. — Zarar, sigorta kapsamında ödenemezse ve lisanslı depo işleticisinin bu Kanunda öngörülen yükümlülüklerinin herhangi bir nedenle yerine getirilmemesinden dolayı ortaya çıkmışsa; aşağıda gösterilen usûle göre gerekli müracaatlar yapılır ve zarar tazmin edilir:

a) Zarar görenler, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla ya da lisanslı depo işleticisiyle mudî tarafından imzalı durumu gösterir bir tutanakla, zararın tazmini için lisanslı depo işletmesine başvurur.

b) Başvurunun tebliğinden itibaren yedi iş günü içinde zararın tazmin edilmemesi ya da sulh yoluyla çözülmemesi halinde, durum belgeleriyle birlikte zarar gören tarafından Bakanlığa ve borsaya intikal ettirilir.

c) Borsa, kendisine başvuruyu takiben en geç yedi iş gününde bir ön inceleme ile tarafların sulh imkânını araştırır ve sonucundan Bakanlığa haberdar eder.

d) Sulh mümkün olmamışsa veya gerekli görülmesi durumunda Bakanlık, görevlendirdiği denetim elemanları ile Bakanlığın talebi üzerine borsaca görevlendirilen en az iki bilirkişiden oluşan heyete gerekli incelemeyi yaptırır. Heyet, Bakanlık denetim elemanlarının koordinasyonunda çalışmalarını en geç yirmi gün içinde tamamlayarak rapora bağlar. Gerekçeli talep üzerine bu süre, Bakanlıkça on gün daha uzatılabilir. Bakanlık denetim elemanları, ayrıca ilgililerin cezaî sorumluluğuna ilişkin tespit ve incelemeleri de yürütür.

e) Raporda, lisanslı depo işletmesi tarafından ödenmesi gereken bir zarar veya yükümlülük tespiti yapılmışsa, Bakanlıkça işletmeye gerekli tebligat yapılır ve tebligat tarihinden itibaren yedi iş gününde zararın ilgiliye ödenmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenir.

f) Belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmediğinin anlaşılması üzerine, durum belgeleriyle birlikte Fona intikal ettirilir. Fon, gecikmeksizin lisanslı depo işletmesinin nakit teminatını çözerek mudîye öder. Bu teminat, zararın tazminine yetmediği takdirde, kalan kısım Fondan ödenir. Fondan yapılan

ödeme, lisanslı depo işletmesince Fon tarafından belirlenen sürede yatırılmazsa, teminat olarak verilen ipotekler Fon tarafından nakde çevrilerek Fona gelir kaydedilir. Fon, işlemlerin sonucunu ve teminatın durumunu Bakanlığa bildirir.

g) Lisanslı depo işleticisi veya mudî, yapılan işleme karşı borsaya başvurarak sorunun hakem heyeti tarafından karara bağlanmasını talep edebilir. Bu durumda borsa öncelikle yine tarafların sulh imkânını araştırır, sulh mümkün olmazsa konuyu incelemesi için hakem heyetini görevlendirir.

h) Hakem heyeti, görevlendirilmesinden sonra azamî üç ay içinde incelemesini bitirerek kararını Bakanlığa bildirir. Hakem heyetinin nihaî kararı Fon yönetimince yerine getirilir.

Fon, ödediği tutarın ilgililerden tahsili için dava açma da dahil olmak üzere yasal takibat yapar.

Tarafların yargıya müracaat hakları saklıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bakanlığın Görev ve Yetkileri, İdarî Tedbirler ve Denetim

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 26. — Bakanlık;

a) Bu Kanun çerçevesinde lisanslı depoculuk, yetkili sınıflandırıcılık ve diğer hususlarda faaliyet gösterecek ilgililere lisans vermeye, mevzuatın öngördüğü durumlarda bu lisansları askıya almaya veya iptal etmeye, lisans sahiplerinin görev ve sorumluluklarını belirlemeye, bunları sınıflandırmaya, tüm işlem ve hesaplarını, varlıklarını denetlemeye veya denetletmeye,

b) Bu Kanuna aykırılık durumunda; mudîlerin çıkarlarının korunması, işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen gerekli her türlü idarî tedbirleri almaya ve tasarruflarda bulunmaya,

c) Bu Kanunun uygulanması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan komisyonlar ve çalışma grupları oluşturmaya,

d) Bu Kanun kapsamında öngörülen diğer iş ve işlemleri yerine getirmeye, Görevli ve yetkilidir.

Bakanlığın idarî tedbir ve tasarrufları

MADDE 27. — Bakanlık, lisanslı depo işleticisinin;

a) Bakanlığın uyarı ve idarî tedbirlerine rağmen verilen sürede, başta lisans koşulları olmak üzere bu Kanuna ve ilgili yönetmeliklere aykırı ya da eksik hususları gidermemesi,

b) İflas etmesi, tasfiye kararı alması veya tasfiye sürecine girmesi,

c) Lisanslı depoculuk faaliyetini durdurması, lisansının askıya alınmasını ya da iptalini talep etmesi,

d) Yapılan denetimler sonucunda lisanslı depo işletme yeterliliğini kaybettiğinin veya Kanun gereğince cezaî sorumluluğunu gerektiren hususların saptanması,

e) Lisanslı depoya teslim edilmeyen ürün için veya teslim edilen ürün miktarının üzerinde veya altında ürün senedi düzenlemesi, ürün senedini iptal etmeden bu senedin temsil ettiği ürünün depodan çıkışına izin vermesi veya mudînin izni olmaksızın söz konusu ürünü depodan çıkarma, satma, rehneme gibi tasarruflarda bulunması ve bunu stok kayıtlarında göstermemesi,

f) Menfaat temin etmek üzere ürün senedinin temsil ettiği miktar ve kalitenin altında ürün teslim etmesi, teslim alınan ürünün kalite özelliklerini ve standardını ürün senedinde farklı göstermesi,

g) Mudînin talebine rağmen ürünü teslim etmemesi,

h) Sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde tarımsal ilaçlar ile kir ve benzeri maddelere maruz kalmış tarım ürünlerini bilerek depoya kabul etmesi ve bunları depodaki diğer ürünlerle karıştırması,

ı) Kanun veya ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı davranması,

Durumlarında; mudîlerin çıkarlarının korunmasını, lisanslı depoculuk, sınıflandırma ve bu Kanunda öngörülen diğer işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen

fiilin önem ve mahiyetine göre ilgililere uyarıda bulunmaya, talimat vermeye, faaliyetlerinin bir veya birkaçını geçici olarak durdurmaya, lisansı askıya almaya, lisansı iptal etmeye, işin mahiyet ve aciliyetini gözetererek işletmenin mevcut yönetimini feshe ve yerine en fazla bir yıla kadar görev yapmak üzere geçici yönetim kurulu atamaya ya da yetkili mahkemeye başvurarak kayyım atanması talebinde bulunmaya, işletmenin ve ortaklarının mal varlıklarına, hak ve alacaklarına tedbir veya el konulması, tasarruf yetkisinin kısmen veya tamamen kaldırılması, zapt edilmesi, bunların bir tevdi mahalline yatırılması için yetkili sulh ceza mahkemesine başvurmaya, tasfiye etmeye ve diğer her türlü idarî tedbir ve tasarruflarda bulunmaya yetkilidir.

Bakanlık, yaptığı bir tespit veya denetim sonucunda mevzuata aykırılığı belirlemesi durumunda fiilin önem ve mahiyetine göre yukarıdaki tedbir ve tasarruflardan bir veya birkaçını uygulamaya koyabilir ve yasal takip gerektiren durumları derhal ilgili mercilere bildirir. Uyarı veya talimat verilmesi durumlarında verilen süre içinde gerekli önlemleri almayan ya da eksiklikleri gidermeyen işletmelerin faaliyetlerinin bir veya birkaçı durdurulabilir ya da azamî bir yıla kadar lisansı askıya alınabilir. Aykırılık ve eksikliklerin bu sürenin sonunda da giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

Lisanslı depo işletmesinin; faaliyetlerini durdurma, tasfiye kararı alması veya lisans koşullarından bir veya birkaçını yerine getirememesi ya da iflası durumunda, depo işleticisi derhâl mudîlere bir ihtar göndererek durumu bildirir ve mudîlerin sözleşmeleri gereği ödemesi gereken normal depo hizmeti ücretinin tahsilinden sonra ürünleri mudîye teslim eder. Bildirimin yapıldığı tarihten itibaren otuz günlük süre geçmeden depolama hizmetlerine son verilemez.

Lisansın askıya alınması, iptali veya lisanslı depo işletmesine el konulması hallerinde, deponun faaliyet göstermesi

MADDE 28. — Lisanslı depo işletmesinin bir veya birkaç faaliyetinin geçici olarak durdurulması ya da lisansının askıya

alınması durumlarında, lisanslı depo işletmesi faaliyetlerini sürdürür, ancak depolamak üzere yeni ürün kabul edemez. Bu durumlarda mudîlerin çıkarlarının korunması amacıyla Bakanlık, lisanslı depo işleticisinin işlem ve faaliyetlerine nezaret edebilir veya ihtiyaç görürse geçici yönetim kurulu atayabilir ya da kayyım atanması için mahkemeye başvurabilir.

Doğrudan lisanslı depo işletmesinin yönetimine ve varlıklarına el konulmasını gerektiren durumlarda ya da lisansın iptali halinde, lisanslı depo işletmesine geçici yönetim kurulu veya mahkeme marifetiyle kayyım atanır ve mudîlerin çıkarları öncelikle korunur.

Denetim

MADDE 29. — Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililer Bakanlığın gözetim ve denetimine tâbidir. Bakanlık, bunların tüm varlık ve işlemlerini, depolardaki ürünlerini, defterlerini, kayıtlarını, belgelerini, hesaplarını, denetim elemanları aracılığıyla denetler veya denetim kuruluşlarına denettirir. Bakanlık ihtiyaca göre denetimlerde yardımcı olmak üzere teknik personel de görevlendirebilir, ilgili bakanlık ve kuruluşların denetime katılmalarını veya yardımcı olmalarını talep edebilir.

Bunların yönetici ve personeli; denetim amacıyla Bakanlıkça görevlendirilenlerin işletme ve tesislere girmesine engel olmamaya, para, mal ve para hükmündeki kâğıtları, ürünleri, kıymetli evrakı, kayıt ve defterleri gizli de olsa göstermeye, incelenmesine yardımcı olmaya, istenilen bilgileri eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermeye ve diğer her türlü yardımı ve kolaylığı göstermeye mecburdur. Bunlar denetim sonucunda Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadırlar.

Bakanlık, denetim kuruluşlarının nitelik, çalışma usûl ve esaslarını bir yönetmelikle belirler.

Denetim kurulu üyesi atanması

MADDE 30. — Kamu menfaatinin korunması, denetim ve hizmetlerde süreklilik, şeffaflık, etkinlik ve Bakanlığa önemli

durumlarda hızlı bilgi akışının sağlanması amacıyla, Bakanlık tarafından gerekli görüldüğünde, en az dört yıllık örgün öğretim veren üniversitelerin hukuk, iktisadi ve idari bilimler, siyasal bilgiler ve mühendislik fakülteleri mezunlarından olan ilgili birim personeli arasından lisanslı depo işletmesinin denetim kuruluna bir üye atanabilir.

Denetim kurulunda bulundurulacak Bakanlık temsilcisi hakkında Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Bakanlıklar arası işbirliği ve kuruluşların yardım zorunluluğu

MADDE 31. — İlgili bakanlıklar, bu Kanunun uygulanması bakımından ihtiyaç duyulan hususlarda, sorunların çözüm ve görevlerin ifasında kendi görev ve yetkileri çerçevesinde gerekli katılım, işbirliği ve katkıyı yapar. Kamu kuruluşları ile özel kuruluşlar Bakanlığın daveti üzerine çalışmalara ve uygulamalara katılır, gerekli destek ve yardımları öncelikle sağlarlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yasaklar, Hukukî ve Cezaî Sorumluluk

Lisanslı depo işleticisinin ayırım yapma yasağı

MADDE 32. — Depo kapasitesinin dolu olması, teslim edilmek istenen veya depolanmış bir ürünün lisanslı depodaki diğer ürünleri ve sağlığı olumsuz etkileyecek bir nitelik taşıması ya da depolanmaya elverişsiz olması durumları dışında, lisanslı depo işletmesi ürünün depolanmak üzere kabulünde, depolama hizmetlerinden ve lisanslı depo işletmesi imkânlarından yararlanılmasında kişiler arasında ayırım yapamaz.

Yasak faaliyetler

MADDE 33. — Lisanslı depo işletmeleri, bu Kanunda ve mudî tarafından izin verilmedikçe kendilerine tevdi olunan başkalarına ait ürünler üzerinde hiçbir şekilde alım, satım, rehin

gibi tasarruflarda bulunamaz, ürünlerin niteliklerini değiştirecek herhangi bir işlem yapamazlar.

Hukukî ve cezaî sorumluluk

MADDE 34. — Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerin malikleri, yöneticileri, denetçileri ve personeli kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan dolayı Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerle birlikte sorumludur.

Fon, lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcıların yöneticileri, denetçileri ve personeli ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililer; bunların işlem ve faaliyetlerine, ürün ve ürün senetlerine, para ve mallarına, evrak, rapor, hesap, kayıt ve defterlerine ve diğer başka belgelere ilişkin işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler. Bunlar tarafından düzenlenen evraklar, Türk Ceza Kanununun tatbiki bakımından resmî evrak olarak kabul edilir.

Ayrıca aşağıdaki fiil ve hareketlere ilişkin daha ağır bir ceza hükmü öngörülmemişse;

a) 23 üncü maddede belirtilen ve tutmakla yükümlü olunan kayıt ve defterleri hiç veya doğru ve düzgün şekilde tutmayan ya da noter tasdikini yaptırmayan veya defter ve belgelerin saklama süresine uymayan lisanslı depo işletmesi yöneticileri hakkında Türk Ticaret Kanununun 67 nci maddesinde öngörülen cezalar tatbik olunur.

b) Lisanslı depoculuk ücret tarifesinde belirlenenin üzerinde ücret talep ve tahsil eden, 35 inci madde hükmüne aykırı hareket eden, ürün senedinin ilgili yönetmeliğinde düzenlenen içerik, şekil ve muhafaza şartlarına uymayan lisanslı depo işletmesinin yönetici ve personeli ile diğer ilgilileri hakkında ikiyüzelli günden beşyüz güne kadar adlî para cezasına hükmolunur.

c) 17 nci maddenin birinci fıkrası, 21 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ve son fıkrası, 32 nci madde hükümlerine aykırı hareket eden lisanslı depo yönetici ve personeli hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis

cezası ve ikiyüzelli günden ikibinbeşyüz güne kadar adlî para cezasına hükmolunur.

d) Kasıtlı olarak hatalı numune alan veya alınan numuneyi kasıtlı olarak tahrip eden veya ürünü temsil etme niteliğini bozan veya bu Kanun kapsamında depolanan veya depolanacak olan herhangi bir tarım ürününü kasten gerçeğe aykırı şekilde tartan, derecelendiren, sınıflandıran ya da hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında imzalanan ve Bakanlıkça onaylanan sözleşmeye uygun hareket etmeyen, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (f) ve (h) bentleri, 28 inci maddenin birinci fıkrası, 29 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket eden kişi hakkında fiilin önem ve mahiyetine göre altı aydan iki yıla kadar ağır hapis cezası ile bin günden dört bin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur.

e) Bu Kanuna uygun olarak verilen bir lisansı, tahrif, taklit veya yanlış olarak temsil eden, üzerinde değişiklik veya sahtecilik yapan ya da Kanunen yetkisi olmaksızın lisans veya ürün senedini kredi veya herhangi bir şekilde menfaat temini amacıyla düzenleyen veya kullanan, kendine menfaat sağlamak amacıyla depolama hizmetlerini Kanuna uygun olarak yerine getirmeyen, 8 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ve 33 üncü madde hükümlerine aykırı davranan kişiler hakkında fiilin önem ve mahiyetine göre iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile ikibinbeşyüz günden yirmibeşbin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur.

Bu madde kapsamında işlenen fiillerin neticesinde oluşan zararların herhangi bir şekilde tazmin edilmemiş olması halinde mahkemece ödettirilmesine re'sen hükmolunur.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Teşhir

MADDE 35. — Depoculuk lisansı, yetkili sınıflandırıcılık lisansı, lisanslı depo ücret tarifesi, prim ve indirim tarifesi, çalışma zamanı çizelgesi ile Bakanlıkça uygun görülen diğer

belgelerin kolayca görünebilecek bir yere veya yerlere asılması zorunludur.

İlgililer yukarıda belirtilen ve asılması zorunlu olan belge ve tarifelere uygun davranmak ve bunların uygulanmasında kişiler arasında ayırım yapmamak zorundadır.

Tarım ürünlerinin sınıflandırılması

MADDE 36. — Lisanslı depo işleticisi, ilgili mevzuatına uygun olarak tartımı yapılmış, sınıf ve standardı belirlenmiş ürünleri lisanslı depoya kabul ve teslim eder. Tartım, analiz, sınıf veya standarda ilişkin bir itiraz olursa, itiraz sonucu yeniden belirlenen değerlere göre hareket edilir.

Yetkili sınıflandırıcılar tarafından sınıf ve standardı belirlenen tarım ürünleri, aynı amaçla başkaca bir zorunlu kontrole tâbi tutulmaz.

Ayrı depolama, ambalajlı ürünler

MADDE 37. — Mudîlerin ürünlerinin ayrı depolanması konusunda talebi olması ve bunun kabul edilmesi halinde, ilgili yönetmeliğinde gösterildiği şekilde lisanslı depo işleticisi bu ürünü diğer ürünlerden ayrı olarak depolar ve aynı ürünü teslim eder. Ambalajlı teslim alınan ürünler de düzenli ve kolayca erişilebilecek şekilde depolanır.

Yönetmelikler

MADDE 38. — Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler ile Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla Bakanlık tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Uygulanacak hükümler

MADDE 39. — Bu Kanunda açıklık bulunmayan hallerde, 2699 sayılı Umumî Mağazalar Kanununun, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ve 818 sayılı Borçlar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

ONUNCU BÖLÜM
Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

GEÇİCİ MADDE 2. — 2699 sayılı Umumî Mağazalar Kanunu kapsamında umumî mağazacılık yapmak üzere izin ve yetki alan kuruluşlardan bu Kanun kapsamındaki tarım ürünlerinin depolanması hizmetleriyle iştigal edenler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç beş yıl içinde bu Kanun hükümlerine intibak etmedikleri takdirde bunlara verilen izin yeni bir karara gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Yürürlük

MADDE 40. — Bu Kanunun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası 1 Nisan 2005 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Fındık Lisanslı Depo Yönetmeliği
Resmi gazete tarih: 2 Ağustos 2006 ÇARŞAMBA
Sayı: 26247

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1)Bu Yönetmeliğin amacı, fındık ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, lisanslı depo işleticilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın depolanmak üzere fındık kabul etmelerini temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden, satışını ve teslimini sağlayan, teminat olarak verilebilen ürün senedi çıkartmak ve standartları belirlenmiş fındığın depolanması hizmetini sunan lisanslı depo işletmelerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1)Bu Yönetmelik; yetkili sınıflandırıcılar tarafından standartları belirlenen fındığın, emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanmasına ve ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılmasına ilişkin hizmet ve faaliyetleri yürütmek üzere fındık lisanslı depo işletmelerinin kurulması ve lisans alması ile bunların işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1)Bu Yönetmelik; 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 4, 5, 6, 8, 15, 18, 21, 27 ve 38 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1)Bu Yönetmelikte geçen;
a) Bakan: Sanayi ve Ticaret Bakanını,
b) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sistemi ve Etkileri

c) Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,

ç) Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,

d) Fındık veya ürün: kabuklu fındık, iç fındık, işlenmiş iç fındık ile Bakanlığın onayına tabi olarak, genellikle fındık depolarında depolanabilecek diğer ürünleri,

e) Fon: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,

f) İç fındık: *Corylus avellana* L. ve *Corylus maxima* Mill. türlerine giren ve bunların hibritlerinden oluşan kültür bitkilerinden elde edilen kabuklu fındıkların, sert meyve kabuğundan çıkarılmış olan içlerini,

g) İlgili bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,

ğ) İşlenmiş iç fındık: Naturel iç fındığın beyazlatılması, kavrulması, kıyılması, dilinmesi veya diğer şekillerde işlenmesi suretiyle elde edilen fındık ürünü,

h) Kabuklu fındık: *Corylus avellana* L. ve *Corylus maxima* Mill. türlerine giren ve bunların hibritlerinden oluşan kültür bitkilerinin zuruflarından/kapçıklarından ayrılmış kabuklu meyveleri,

ı) Kanun: Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununu,

i) Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,

j) Lisanslı depo: Kanun kapsamında fındığın sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

k) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Fındığın depolanmasıyla iştigal eden ve Kanun kapsamında geçerli bir lisansa sahip anonim şirketi,

l) Lisanslı depo teminatı: Bakanlık tarafından kabul edilen nakit, banka teminat mektubu, Devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı ve nakde çevrilebilir diğer güvenceleri,

m) Mudî: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

n) Parti: Sınıfı, grubu, boyu, ürün yılı ve ambalajları aynı olan ve bir seferde muayeneye ve depoya kabule sunulan fındık miktarını,

o) Tartıcı: Lisanslı depoya getirilen ya da depodan teslim edilen ürünü tartmak ve ağırlığını belgelendirmek üzere tartım makbuzu düzenlemekle görevli Bakanlık tarafından lisans verilmiş gerçek kişileri,

ö) Ürün senedi: Ürünün mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, lisanslı depo işleticisince nama veya emre düzenlenmiş, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve bu Kanunda öngörülmeven durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tâbi olan kıymetli evrakı,

p) Yetkili sınıflandırıcı: Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depolarda Bulunması Gereken Asgari Nitelikler, Depo Numaraları, Kantar ve Bilgi İşlem Donanımı

Lisanslı depolarda bulunması gereken asgari nitelikler

MADDE 5 – (1)Bu Yönetmeliğe konu ürünlerin depolanacağı lisanslı depoların;

a) Taban, iç ve dış duvar yüzeyleri ile çatısının, ürüne yabancı madde karışmasını ve kirlenmesini önleyecek ve rutubeti

geçirmeyecek, fındığı her türlü koku ve hava etkisi ile iç ve dış zararlardan koruyacak şekil ve nitelikte olması,

b) Kapalı depo olması, ürünün depolara aktarılması ya da depodan tahliyesi amacıyla ihtiyaç duyulan nakil ve diğer araç ve gereçlerin rahatça çalışabileceği genişlikte boş alanların bulunması,

c) Lisanslı depo işletmesinin merkez ve şubelerindeki lisansa tabi toplam kapalı ürün depo kapasitesinin asgari 10.000 ton, müstakil her bir ünitenin ya da şubenin kapalı depo kapasitesinin asgari 1.000 ton ürün kapasitesine haiz olması,

ç) Farklı yıl ürünü fındık ile çeşitli grup, sınıf, boy, derece ve ambalajlardaki fındığın karışmasını, niteliklerinin bozulmasını, fazla basınç altında bulunmasını önleyecek önlemlerin alınmasına elverişli büyüklükte ve nitelikte olması,

d) Yeterli nem alma ve havalandırma sistemine sahip olması,

e) Yeterli yangın söndürme sistemine sahip bulunması,

f) Özel muhafazalı ve toza karşı korumalı elektrik sistemine sahip bulunması,

g) Depolama hizmetleri ve depolamayla ilgili ihtiyaç duyulan diğer yan hizmetleri yerine getirebilecek uygun ve yeterli alet, ekipman ve cihazlarla donatılması, depoda ihtiyaç duyulan teknik donanım ile bunları kullanacak yeterli ve nitelikli personel istihdamının sağlanması,

ğ) İhtiyaç duyulması halinde; depolanmak üzere getirilen ürünün niteliğine göre şartlandırma, eleme, kurutma, yabancı maddelerden ayıklama, ön işleme tabi tutma ve benzeri hizmetlerin sağlanabilmesi amacıyla lisanslı depo bünyesinde veya yakın civarında, uygun kapasite ve tipte makine, cihaz, ünite ve tesislerinin bulunması ya da lisanslı depo işletmesinin bu hizmeti, başka işletmelerle anlaşma yaparak sağlaması ve depolanmak istenen ürünü depolarına nakledecek gerekli altyapı ve nakil sistemini kurması, anlaşmalı olduğu bu tür işletmeleri depoda kolayca görünebilecek şekilde teşhir etmesi gereklidir.

(2) Bakanlık depolanacak ürünün sağlıklı muhafazasına yönelik olarak gerekli gördüğü diğer depo niteliklerini de, lisans koşulu olarak arayabilir veya uygulamaya koyabilir.

Depo numaraları

MADDE 6 – (1) Ürünlerin depolanacağı lisanslı depo, lisanslı depo içindeki üniteler, üniteler içindeki dökme findık bölümleri, kasalanmış/ambalajlanmış/çuvallanmış findık bölmeleri ve diğer bölümler, üzerlerinden çıkmayacak ve her numaranın kapsadığı alanı gösterecek şekilde numaralandırılır.

(2) Dökme findık depo ve bölümlerine, üst kısımlarındaki açıklıkta ya da yanında kolayca görülecek biçimde numara verilir.

(3) Bakanlık numaralandırmanın nasıl yapılacağı konusunda standart bir düzenleme yapıp zorunlu uygulamaya koyabilir.

Tartım araçları, kantarlar ve bakanlık kontrolü

MADDE 7 – (1) 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmeliklere uygun olarak, her lisanslı depoda, depoya giren ve çıkan findığın tartımının yapılabilmesi amacıyla yeterli tartım aleti, cihaz ve kantarlar bulunmalıdır.

(2) Bu tartım aletleri ve kantarların doğru tartım yapması hususunda lisanslı depo işleticisince gerekli her türlü tedbir alınır.

(3) Lisanslı depoda depolanan ürün için düzenlenen tartım makbuzu ve ürün senesinde belirtilecek olan ağırlıkları saptamada kullanılacak tartı alet ve cihazları ile kantarların, 3516 sayılı Kanuna ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmeliklere uygun olarak, Bakanlıkça ilk muayene, periyodik muayene, ani muayene, şikayet muayenesi, stok muayenesi, kalibrasyon ve damgalama işlemleri ve denetimleri yapılır.

(4) Kontrol ve denetimlerde doğru tartım yapmadığı saptanan tartım araç ve kantarları, bunların düzeldiği saptanıncaya kadar kullanılamaz. Tartım ve tartım makbuzunun doğru ve usulüne uygun yapılmasından, tartıcıyla birlikte lisanslı depo işleticisi ve yöneticisi de birlikte sorumlu olur.

Borsayla sözleşme yükümlülüğü ve bilgi işlem donanımı

MADDE 8 – (1) Ürün senetlerinin güven içinde ticaretinin ve takibinin yapılabilmesini teminen lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında sözleşme yapılır. Sözleşmede; ürün senetlerinin borsaya kota ettirilmesi, hareketlerinin kontrol ve takibi, teyidi, iptali, bilgi akışının düzenli olarak sağlanması, lisanslı depodaki ürünlerin gerektiğinde borsaca incelenmesi ve kontrolü ile aralarındaki bilgi iletişim sistemi ve diğer hususlar düzenlenir.

(2) Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur.

(3) Lisanslı depo işleticisi, birinci fıkradaki yükümlülüğünü yerine getirmek üzere gerekli bilgi işlem alt yapısını oluşturur.

(4) 8/10/2005 tarihli ve 25960 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğinde gösterilen usul ve esaslar çerçevesinde faaliyet gösteren bir Merkezi Kayıt Kuruluşu varsa, lisanslı depo işletmesinin bununla yapacağı sözleşme çerçevesinde ürün senetlerine ilişkin işlemler elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

(5) Ürün senetleri elektronik ortamda düzenleniyorsa, mudiye basılı bir ürün senedi verilemez. Ancak mudinin talebi üzerine, elektronik ürün senedinin tarih ve seri numarasına atıf yapılarak, ürünün miktar ve sınıfını gösteren ve diğer açıklayıcı bilgiler içeren bilgi amaçlı bir belge lisanslı depo işletmecisince mudiye verilir. Bu belge, yalnızca delil niteliğini haiz belge olarak kabul edilir ve ürün senedi özelliğini taşımaz, ürün senedi gibi işlem görmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşletmesinin Kuruluş Şartları, Faaliyet Konuları ile Kuruluş İşlemleri

Lisanslı depo işletmesi kuruluş şartları ve aranılan belgeler

MADDE 9 – (1) Lisanslı depo işletmesinin kuruluşu Bakanlığın iznine tabidir. Lisanslı depo işletmesinin kuruluşuna izin verilebilmesi için;

- a) Başvuru dilekçesi,
 - b) Başvuru sahiplerinin unvanı veya adı ve soyadı, adresi, telefon, faks numarası ve e-posta adresi, varsa tesis ve depolarının adresi,
 - c) Lisanslı depo işletmesinin faaliyet konuları, depolanacak ürünler ve öngörülen depo kapasitesi,
 - ç) Ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarının uygun olması,
 - d) Depolanacak ürüne ilişkin piyasa yapısının, mevcut bir lisanslı depodan ayrı olarak depo kurulmasını gerektirecek nitelik ve düzeyde olması,
 - e) Anonim şirket şeklinde ana sözleşmesinin hazırlanması ve 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununda öngörülen anonim şirket kuruluş işlemlerinin tamamlanması,
 - f) Bir milyon YTL'den az olmamak üzere depolama kapasitesine göre Bakanlıkça belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olması,
 - g) Pay senetlerinin tamamının nama yazılı olması, gerekir.
- (2)Bakanlık kuruluş başvuru ve işlemlerinde, ihtiyaç gördüğü formların doldurulması ve sunulmasını isteyebilir.

Lisanslı depo işletmesi kurucularının, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin sahip olmaları gereken şartlar

MADDE 10 – (1)Lisanslı depo işletmesi kurucularının, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerinin;

a) Kanun, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun ve ödünç para verme işleri hakkında mevzuat kapsamında cezai hüküm giymemiş olması, Kanunun 7 nci maddesinde aranılan şartları taşıması,

b) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişileri hariç, tüzel kişi ortaklıkların bağımsız denetim kuruluşlarınca onaylı son bir yıla ait bilanço, gelir tablosu ve varsa ek mali tablolarını sunmaları, gerçek ve tüzel kişi ortakların mali ve ticari itibar bakımından engel bir durumunun bulunmaması,

c) Kendileri veya sınırsız sorumlu oldukları kuruluşlar hakkında iflas kararı verilmemiş ve konkordato ilan edilmemiş olduğuna dair noterce tasdikli beyanda bulunması,

ç) Yabancı uyruklu kurucu ve ortakların, Türk gerçek ve tüzel kişiler için aranan şartları taşıdığına dair, buldukları ülke yetkili makamlarınca onanmış bilgi ve belgelerin noterce tasdikli çevirilerinin veya geçerliliği kanun veya uluslararası sözleşmelerle kabul edilen şekilde sunulmuş olması, zorunludur.

Sermaye şartı ve mali tablolar

MADDE 11 – (1)Lisanslı depo işletmesi, şirketin kuruluşunda bir milyon YTL’den az olmamak üzere, lisanslı depo kapasitesine göre aşağıda belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olması gerekmektedir.

a) 10 bin tona kadar; 1,00 milyon YTL

b) 10 binden fazla 20 bin tondan az; 1,50 milyon YTL

c) 20 binden fazla 35 bin tondan az; 2,00 milyon YTL

ç) 35 binden fazla 50 bin tondan az; 2,50 milyon YTL

d) 50 bin tonu aşan her 10 bin ton içinde ilave 200 bin YTL.

(2) Birinci fıkrada depo kapasitesine göre belirlenen ve 1 milyon YTL’yi aşan ilave sermaye tutarı, şirketin faaliyet izni için başvurma tarihine kadar tamamlanabilir.

(3)Lisanslı depoculuk yapacak şirkete faaliyet izni verilmeden önce, şirketin tasdikli bilançosu, gelir gider tablosu, mizanı ve istenen diğer mali tablo ve raporların Bakanlığa ibrazı zorunludur. Bakanlık gerekli görürse, bunların bağımsız denetimden geçmiş veya yeminli mali müşavirlerce onaylanmış olması mecburiyetini arayabilir.

Ticaret borsalarının, ürün ihtisas borsalarının ve lisanslı depo işletmelerinin ortaklığı

MADDE 12 – (1)Ticaret borsaları ve ürün ihtisas borsaları, kurulmuş veya kurulacak lisanslı depo işletmesine ortak olabilir veya aralarındaki sözleşme uyarınca bunlarla birlikte çalışabilir. Lisanslı depo işletmeleri de kurulmuş ya da kurulacak ürün ihtisas borsalarına ortak olabilir.

Lisanslı depo işletmesinin faaliyet konuları

MADDE 13 – (1)Lisanslı depo işletmesi, depoculuk ana faaliyeti yanında, lisanslı depo şirketinin ana sözleşmesinde gösterilmek ve Bakanlıkça uygun görülmek kaydıyla, ilgili mevzuatına uygun şekilde bu ürünlere dayalı ya da ilişkili ticaret, antrepoculuk, taşıma ve nakliye, sigorta, sanayi tesisi kurma, işleme, kurutma, ayıklama ve benzeri diğer konularda da faaliyet gösterebilir.

Kuruluş işlemleri

MADDE 14 – (1)Kuruluş başvurusu; bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen belge ve istenen formlar ile kuruluş şartlarına uygun olarak hazırlanacak ana sözleşmeyle birlikte Bakanlığa yapılır.

(2) Bakanlık ana sözleşmeyi matbu olarak düzenleyebilir ya da asgari unsurlarını belirleyebilir.

(3) Bakanlık bu başvuruyu, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bendindeki koşullar bakımından inceler ve değerlendirmeye tabi tutar. Bakanlığın başvuruyu kabul edip uygun görüş vermesi durumunda, başvuru sahibince 9, 10 ve 11 inci maddelerde aranan diğer belgeler de tamamlanarak Bakanlığa sunulur.

(4) Bakanlık öncelikle, kuruluş başvurusu için sunulan belgelerin tam ve yeterli olup olmadığının tespitini yapar, varsa eksikliklerin giderilmesini talep eder. Bilgi ve belgelerde, Kanun, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve bu Yönetmelik çerçevesinde bir eksiklik ya da aykırılık olmaması halinde, Bakanlıkça şirketin ana sözleşmesi onaylanır ve Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde şirketin kuruluş işlemleri tamamlanır. Kuruluşu gerçekleştiren lisanslı depo işletmesi Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan olunur.

(5) Pay devirlerinde, payları devralacak gerçek ve tüzel kişilerin bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde sayılan şartlara sahip olmaları gerekir.

(6) Şirket ana sözleşmesinin, ortaklarının ve ortaklık paylarının değişikliği Bakanlık iznine tâbidir.

(7) Kuruluş izni alan şirkete, ancak Kanunun ve bu Yönetmeliğin öngördüğü lisans şartlarını taşıdığı tespit halinde faaliyet izni verilir. Şirket faaliyet izni almadan ürün kabul edemez, ürün senedi düzenleyemez.

(8) Tarım ürünleri lisanslı depo işletmesinin şube açması ve lisans kapsamını değiştirmesi de Bakanlığın iznine tâbidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşletmesinin Lisans Başvurusu, Lisans Koşulları,

Faaliyete Geçme, Teminat ve Sigorta Lisans başvurusu ve aranılan belgeler

MADDE 15 – (1) Bakanlıkça depoculuk lisansı verilirken aşağıdaki koşullar ve belgeler aranır:

a) Bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde öngörülen süre içinde, bir başvuru dilekçesi veya formuyla faaliyet izni başvurusunun yapılmış olması.

b) Kuruluş izni verilirken aranılan şartların kaybedilmemiş olması, değişiklikler varsa bunların yazılı olarak bildirilmesi.

c) Lisans kapsamında başvuru yapılan depoların bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde öngörülen şartları taşıması.

ç) Lisanslı depo, depo ünite ve bölümlerinin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde öngörüldüğü şekilde numaralandırılması.

d) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesine uygun olarak yeterli tartım alet, cihaz ve kantarların bulunması.

e) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesi gereğince borsayla sözleşme yükümlülüğünün yerine getirilmesi, bilgi işlem donanımının kurulması.

f) Lisans için başvuran şirketin kuruluşunun yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, şirketin Ticaret Sicil Memurluğunca onaylı değişiklikleri de içeren ana sözleşmesi ve vergi levhası suretleri.

g) Lisanslı depo işletmesi ve depolarının varsa şubelerinin yerleşim planı.

ğ) Lisanslı depo işleticisinin bina ve tesislerinin kira sözleşmesi veya tapu senedinin onaylı sureti.

h) Lisanslı depo işletmesinin tamamından sorumlu yöneticisi veya müdürünün, bölüm sorumlularının, varsa şube sorumlularının isimleri, ikamet adresi, diploma ve nüfus cüzdanı fotokopisi.

1) Personelin unvan, görev ve sorumlulukları ile iş tanımlarını da gösterir personel ve organizasyon şeması.

i) Bu Yönetmeliğin 55 inci maddesinde gösterilen defter ve kayıt yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması.

j) Lisanslı depolarda kullanılacak cihaz, alet ve ekipmanların marka, model, üretim yılı ve kullanım talimatları.

k) Kanunun 5 inci ve bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesi gereğince teminat yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması.

l) Bu Yönetmeliğin 20 nci maddesi gereğince sigorta yükümlülüğünün yerine getirildiğine dair sigorta poliçeleri.

m) Bu Yönetmeliğin 11 inci maddesi kapsamında aranılan sermaye şartının yerine getirilmiş ve istenilen mali tablo ve raporların Bakanlığa sunulmuş olması.

n) Faaliyetleriyle ilgili muhasebe kayıt, bilgi ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak yeterli bir altyapı kurulmuş, teknik donanım ile iç kontrol sisteminin oluşturulmuş olması.

o) Lisanslı depo işletmelerinin faaliyet ve ihtiyaçlarına uygun olarak, yeterli sayıda ziraat mühendisi, gıda mühendisi, kimya mühendisi, kimyager, biyolog veya tarım ürünlerinin muhafazası ya da depolanması konusunda lisans veya ön lisans yapmış ya da depolama, gıda, laboratuvar ve kimya konularındaki liselerden diploma almış veya Bakanlıkça kabul edilen ilgili bakanlık ya da diğer kamu veya özel kuruluşlarca düzenlenen kursa, belli bir sertifika programına veya eğitime tabi tutularak, lisanslı depo işletmesinin iş ve faaliyetlerine ilişkin bir sertifikaya hak kazanmış, lisanslı personel, teknik personel ile diğer idari ve yardımcı personel istihdamının sağlanması.

ö) Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen veya lisanslı depo işletmesinin niteliğine göre gerekli görülen diğer bilgi ve belgeler.

(2) Bakanlık lisans başvuru ve işlemlerinde, ihtiyaç gördüğü formların doldurulması ve sunulmasını isteyebilir.

(3) Lisans verilirken aranılan bilgi ve belgeler zaman içinde güncellenebilir veya değiştirilebilir. Bu durumda Bakanlık ve ilgili lisanslı depo işletmesi, kendilerinden kaynaklanan değişiklikleri ivedilikle birbirlerine haber verir ve gerekli değişiklikler yapılır.

Faaliyete geçme

MADDE 16 – (1) Kuruluşuna izin verilen lisanslı depoculuk şirketinin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmesini takiben en geç bir yıl içinde, faaliyet izni alması şarttır. Bu süre gerektiğinde Bakanlık tarafından en fazla bir yıl daha uzatılabilir. Söz konusu süre içinde Bakanlığa başvurmayan veya başvurusunun sonucunda kendilerine faaliyet izni verilmesi uygun görülmeyen kuruluşun faaliyet izni alma hakkı düşer. Bu durumda en geç üç ay içinde ana sözleşmelerindeki ticaret unvanı, amaç ve faaliyet konularını değiştirmesi veya tasfiyeye girmesi zorunludur.

(2) Faaliyet izninin verilebilmesi için; Bakanlık öncelikle, bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinde aranılan belgelerin tam ve yeterli olup olmadığının tespitini yapar, varsa eksikliklerin giderilmesini talep eder. Sonra lisanslı depo işleticisi olmak için başvuranın lisans kapsamındaki depo ve diğer tesisleri, Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri ile teknik yeterlilik bakımından Bakanlık tarafından oluşturulan bir Komisyona yerinde incelettirilir.

(3) Komisyon, Bakan Oluru ile, Bakanlık bünyesinden ve/veya dışarıdan, sayısı üçten az olmamak üzere denetim elemanı, teknik ve uzman kişilerden oluşturulur.

(4) Bakanlık bu incelemeyi, kuracağı bir komisyon yerine, uygun göreceği başka bir kuruluştan da talep edebilir.

(5) İnceleme sonucu gerekçeleriyle birlikte bir rapora bağlanarak Bakanlığa sunulur. Raporda lisans alması uygun görülenlere Bakanlıkça lisans verilir.

(6) Bakanlık düzenlenen raporu yetersiz bulursa ya da ihtiyaç duyarsa, lisans verilmeden önce konuyla ilgili ek ya da yeni bir inceleme yapılmasına da karar verebilir.

(7) Yapılan incelemeye ilişkin olarak, bir gider belgesine, bu mümkün olmazsa gideri yapanın beyanına dayalı giderler, Bakanlığın talebi üzerine inceleme sırasında, lisans bedeli ise, lisans verilmeden önce başvuru sahiplerince ödenir.

(8) Kuruluş izni ve lisans alınmasına ilişkin olarak öngörülen şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi üzerine, Bakanlıkça verilecek süre içerisinde söz konusu şartların sağlanmaması halinde, lisanslı depoların lisansları askıya alınır, faaliyetleri geçici olarak durdurulur veya lisansları iptal edilir.

Lisanslı depo işletmesinin şube ve depolama üniteleri

MADDE 17 – (1) Lisanslı depo işletmesinin depolama tesis ve ünitelerinin aynı yerde bulunmaması durumunda, depolama ünitelerinin aynı ilde ve işletme merkezinden en fazla 50 km uzaklıkta olması gerekir. Farklı bir il sınırı içinde olması veya uzaklığın 50 km'yi aşması durumunda bu ünitelerin şube şeklinde kurulması ve faaliyet göstermesi zorunludur.

(2) Lisanslı depo işletmesinin tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır, şubeler lisansta gösterilir.

(3) Lisans başvurusunda ya da değişikliğinde şubeler de yerinde incelenir.

(4) Şubeleri temsilen yetkileri belirlenmiş sorumlu personelin, lisans başvurusunda veya değişikliğinde Bakanlığa bildirilmesi zorunludur.

(5) Merkez ve şubelerde; depolama hizmetlerinin sunumunda, rapor, kayıt, belgelendirme ve personel düzeninde standart ya da benzer bir yönetim sistemi ve uygulaması olması esastır.

(6) Lisanslı depo işletmesinin merkez ve şubelerinde bulunan ve lisans almış olan depolara ilaveten, yeni depolama tesis veya üniteleri edinmek istenirse, bunlar için de Bakanlığa lisans değişiklik başvurusunda bulunulması zorunludur. Lisanslı depo

işleticisi, lisans almadığı bir depoyu lisanslı depo şeklinde kullanamaz.

(7) Lisanslı depo işleticisi tarafından kullanılan lisanslı bir depo ya da depo ünitesi herhangi bir nedenle lisans koşulları bakımından yetersiz hale gelirse, onu yetersiz hale getiren neden ortadan kalkmadıkça ürün depolanması amacıyla kullanılamaz.

Lisanslı depo işletmesinin yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde de bulunması

MADDE 18 – (1) Lisanslı depo işletmesi aynı zamanda yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde de bulunmak isterse, yetkili sınıflandırıcı lisansı depoculuk lisansından ayrı olarak düzenlenir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi kendisine tevdi edilen tarımsal ürünlerin analiz ve sınıflandırma işlemlerini, kendi bünyesinde gerçekleştirebilir. Yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde bulunmayan ya da bulunsa bile ihtiyaç duyan lisanslı depo işletmeleri, depolanacak veya depolanmış ürünlerin analiz, sınıflandırma ve belgelendirme işlemlerinin yürütülmesi için yetkili sınıflandırıcılarla sözleşme yapar.

(2) Lisanslı depo işletmeleri, sözleşme kapsamında çalıştığı yetkili sınıflandırıcıları listeleyerek lisanslı depo işletmesinin görünecek bir yerine veya yerlerine asar.

(3) Ayrıca çalıştığı yetkili sınıflandırıcıların listesini, değişiklik olduğunda yeni listeyi ve bunlarla yaptığı sözleşmenin bir nüshasını, en geç onbeş iş gününde Bakanlığa gönderir.

Lisanslı depo teminatı

MADDE 19 – (1) Kanuna göre lisanslı depo işletmek üzere lisansa müracaat edenler ile lisanslı depo işletmecileri, lisans kapsamındaki depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin asgari %15'i oranında olan ve Bakanlık tarafından kabul edilen lisanslı depo teminatını vermek zorundadır. Depo kapasitesi; ürünün deponun bölümlerine kolayca taşınması, düzenli şekilde yerleştirilmesi, istiflenmesi ve depodan çıkarılması ile depoda bulunan cihaz, donanım, iş araç ve makinelerinin rahatça çalışabileceği boş alanlar ve geçiş yerleri gözetilerek lisanslı depo

işletmesinin normal çalışma ve depolama faaliyetinde depolayabileceği azami ürün miktarını gösterir. Depo kapasitesi lisansta gösterilir.

(2) İstenen teminat tutarına eşit olarak; nakit para, Türkiye Cumhuriyeti hazine bonoları, devlet tahvilleri ya da ana para ve faizleri Türkiye Cumhuriyeti tarafından kayıtsız şartsız garanti altına alınmış diğer devlet iç borçlanma senetleri, banka teminat mektubu, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı, kefalet senedi ve nakde çevrilebilir diğer güvenceler, teminatta belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde temerrüde düşülmesi halinde Bakanlığa bu tür teminatı alış ve satış, düzenleme ve transfer konusunda yetki veren bir gayri kabili rücu yetki belgesiyle birlikte verilir.

(3) Banka teminat mektubunun, Bakanlıkça kabul edilen ve Türkiye’de yerleşik bir bankadan alınması, vazgeçilmesi olanaksız, kesin olması gerekir. Ayrıca banka teminat mektubu ile diğer teminatlarda asgari iki yıllık geçerlilik süresi aranır.

(4) Lisanslı depo işletmesinin toplam hissesinin % 51’i veya daha fazlasının, kamu tüzel kişiliğine haiz kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri, iktisadi devlet teşekkülleri, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa göre kurulan borsalar veya tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ya da tarım kredi kooperatifleri ve birlikleri tarafından sahip olunması durumunda, toplam teminatın % 80’ine kadar gayrimenkul rehni ile teminat yükümlülüğü yerine getirilebilir. Diğer lisanslı depo işletmeleri için bu oran azami % 50 olarak uygulanır.

(5) Kanun kapsamında alınacak teminatlar, Fon adına ve lehine düzenlenir. Bu teminatların muhafazası, Kanunda öngörüldüğü şekilde nakde çevrilmesi ve zarar görene ödenmesi, kanuni takibinin yapılması, ilgililer hakkında dava açılması, tahsili, yeterliliği, depoculuk lisansının iptali durumunda lisanslı depo işletmesinin yerine getirmesi gereken bir tazmin veya yükümlülüğünün bulunmadığının tespiti sonrası teminatın iadesi ve bunların Bakanlığa bildirilmesi, teminatla ilgili diğer hususlar ve tasarruflar Fon yönetimince yerine getirilir.

(6) Depoculuk lisansının iptali durumunda, lisanslı depo işletmesinin yerine getirmesi gereken bir tazmin veya yükümlülüğünün bulunmadığı Bakanlık ve Fon tarafından tespit edilmedikçe, teminatlar iade olunamaz.

(7) Bakanlık, genel olarak lisansın değiştirilmesi, süresinin uzatılması, yeniden verilmesi sırasında lisanslı depo işletmesinin teminatını kontrol eder, eksik kalan tutarı tamamlar. Ancak Bakanlıkça, Fonun talebi, piyasadaki gelişmeler ile ürün fiyatlarının izlenmesi sonucu ihtiyaç görülmesi durumunda, her zaman lisanslı depo teminatları kontrol edilebilir, lisanslı depo işletmelerine yapılacak bir bildirimle teminat oranı yükseltilebilir, toplam teminat oranı içindeki gayrimenkul oranı değiştirilebilir, eksik kalan teminat tutarı tamamlattırılır.

(8) Lisanslı depo işletmeleri nezdinde yapılan denetim raporlarında da; işletmenin mali durumunda ve yükümlülüklerini yerine getirmesinde zayıflık ve güçlükler bulunduğu, takip eden dönemde de bunların devam edebileceği tespitine yer verilerek teminat tutar ve oranının artırılması önerilmişse, Bakanlık teminat oran ve tutarının artırılması da dahil uygun gördüğü tedbirleri alır.

(9) Eksik kalan teminat Bakanlığın bildirimini takiben en geç 30 gün içinde tamamlanır. Teminat tamamlanmadan lisansta değişiklik, süre uzatımı veya lisans yenilemesi yapılmaz.

(10) Teminat tutarının hesabında; lisanslı depo işletmesi tarafından lisanslı depo kapasitesinin hangi oranda hangi ürün çeşidine tahsis edildiğine dair Bakanlığa verilen beyanname ya da form dikkate alınır. Bu formda gösterilen ürün çeşitlerinin borsada en çok işlem gören tür ve sınıfının, içinde bulunulan aydan önceki son 6 aya ait borsada oluşan ortalama fiyatı; borsa ortalama fiyatı tespit edilemiyorsa Bakanlıkça ürün için belirlenen referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyat esas alınır. Bu beyanname ya da form lisansın yenilenmesi sırasında güncellenerek tekrar düzenlenir. Ancak bu beyanname gösterilen ürün tahsis oranları, depoya getirilen ürün çeşidi ve miktarına bağlı olarak zaman içinde değişiklik gösterebilir. Bu durumda teminat tutarı lisanslı depo işletmesince de takip olunur. Söz konusu değişikliklerin, Kanunda belirlenen asgari % 15

teminat oranının altına düşmesine yol açması durumunda, lisanslı depo işletmesi bunu en geç 15 işgününde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen lisanslı depo işletmeleri hakkında Bakanlıkça teminat tutar ve oranının artırılması da dahil, bu Yönetmeliğin 60 ıncı maddesine göre uygun görülen idari tedbirler alınır.

(11) Lisanslı depo teminatıyla ilgili olarak bu Yönetmelikte düzenlenmeyen hususlarda, 21/12/2005 tarihli ve 26030 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Sigorta

MADDE 20 – (1) Lisanslı depo işleticisi, lisans koşulu olarak işletme tesisleri ve lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoladığı ürünler için; hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık ile bunlara ilaveten Bakanlık tarafından istenebilecek fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava araç çarpması ve benzeri diğer rizikolara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Emniyeti suistimal rizikosuna yönelik olarak yapılan sigorta, lisanslı depo teminatı olarak da kabul edilebilir.

(2) Depolanan ürün için düzenlenen sigorta poliçesinde, poliçe lehdarı, hasarın meydana geldiği tarihteki mudîdir.

(3) Lisanslı bir depoda sigorta kapsamına giren bir hasar meydana gelmesi durumunda, lisanslı depo işleticisi bu durumu ve muhtemel zarar miktarını derhal Bakanlığa ve ilgili sigorta şirketine bildirir. Zarar hesabında, ilgili ürünün hasar gördüğü tarihte borsada oluşan ortalama fiyat; borsa ortalama fiyatı tespit edilemiyorsa Bakanlıkça ilgili ürün için belirlenen yurt içi ve/veya yurt dışı referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyat esas alınır.

(4) Lisanslı depo işleticisi hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça hasarın tespitini takiben en geç beş iş gününde istenen tüm belgeleri ilgili sigorta şirketine iletme, sigorta şirketi de belgelerin ulaşmasını takiben en geç on iş gününde mudîye hasarın bedelini ödemek zorundadır.

(5) Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında öngörülen sigorta sözleşmelerinin feshedilmesi sonucunu doğuracak bir nedenin ortaya çıkması durumunda, ilgili sigorta şirketi bunu derhal Bakanlığa ve lisanslı depo işletmesine bildirmekle yükümlüdür. Sigorta sözleşmesinin feshi, ancak söz konusu bildirim Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.

(6) Hazine Müsteşarlığı, bu Kanun kapsamında sigorta yapacak sigorta şirketlerinde aranılacak nitelikleri ve bu niteliklere uyan sigorta şirketlerini her yıl Nisan ayında belirler ve Bakanlığa bildirir.

(7) Lisanslı depo işleticisi, lisanslı depo tesislerini ve içerisinde bulunan tüm ürünleri kapsayan sigorta poliçe ve sözleşmelerinde öngörülen kurallara uygun davranmak ve personelinin de bu sigorta hükümlerini ihlal edecek veya geçersiz kılacak davranışlardan kaçınmalarını sağlayacak tedbirleri almak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Depoculuk Lisansının Düzenlenmesi, Reddi, Geri Verilmesi, Zayi Olması, Süresinin Uzatılması, Bedeli ve Tartıcı Lisansı

Depoculuk lisansı

MADDE 21 – (1) Lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunmak için Bakanlıktan depoculuk lisansı alınması zorunludur. Bakanlıktan lisans alınmadan lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunulamaz, lisanslı depo veya lisanslı depo işletmesi izlenimini verecek hiçbir isim, unvan, işaret ve benzerleri kullanılamaz.

(2) Bir lisanslı depo işletmesinde iki ya da daha fazla çeşit ürünün depolanması için bir lisans düzenlenebilir. Lisansla hangi ürünlerin depolanabileceği ve bunların azamî kapasiteleri gösterilir.

(3) Bu lisans, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilir.

(4) Depoculuk lisansı devredilemez ve lisanslı depo işletmesinin tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır.

(5) Şirket unvanının ve depolama kapasitesinin değiştiği hallerde lisans değişikliği yapılması zorunludur.

(6) Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesi de lisans alınmasıyla aynı esas ve usûle tâbidir.

(7) Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesinden önce bu Yönetmelik hükümlerine uygunluk bakımından gerekli denetim Bakanlıkça yapılır ya da yaptırılır. Denetim sonucuna göre uygun görülenlerin lisansı yenilenir veya değiştirilir.

Lisans talebinin reddi

MADDE 22 – (1) Bakanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda; işletmenin ve deponun ürünlerin depolanmasına uygun olmadığı veya gerekli şartları taşımadığı, şirket ortaklarının, yönetici ve denetçilerinin Kanunun 7 nci maddesinde yer alan şartlara uymadığı veya güven ve ticarî itibar taşımadığı ya da lisans verilmesine engel geçerli bir sebebin varlığının tespiti hallerinde, depoculuk lisansı verilmesi, süresinin uzatılması veya lisansta değişiklik yapılması talepleri reddedilir.

Lisansın geri verilmesi

MADDE 23 – (1) Lisansın Bakanlıkça iptal edilmesi, askıya alınması veya süresi dolan lisansın süresinin uzatılmaması durumunda, lisans en geç yedi iş günü içinde Bakanlığa geri verilir.

(2) Bakanlıkça askıya alınan lisans askı süresi içinde iptal edilmemişse; askıya alınmanın başlangıç ve bitiş süreleri belirtilerek, ait olduğu lisanslı depo işleticisine geri verilir.

(3) Bakanlığın depoculuk lisansını askıya alma veya iptaline ilişkin kararları, ilgili ticaret siciline tescil ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ve bir ulusal gazetede ilan ettirilir.

Lisans belgesinin zayi olması

MADDE 24 – (1) Lisans belgesi zayi olan lisanslı depo işletmecisi gerekçeleriyle birlikte Bakanlığa başvurur. Bu durumda Bakanlık, lisanslı depo işletmesine verilmek üzere yeni

bir lisans belgesi tanzim eder. Verilen belgede, orijinal lisans numarası ve tarihi ile yenileme nedeni belirtilir.

Lisansın geçerlilik süresi ve uzatılması

MADDE 25 – (1) Verilen lisanslar iki yıllık süre için geçerlidir. Süre bitiminde, bu Yönetmelikte ve lisansta belirtilen kurallara uygun olarak lisansların geçerlilik süresi Bakanlıkça aynı süreyle uzatılır.

Lisans bedelleri ve diğer ücretler

MADDE 26 – (1) Kanun kapsamında verilen, süresi uzatılan, değiştirilen veya yeniden verilen depoculuk lisansı ile diğer lisanslara ilişkin bedeller, Bakanlıkça genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere peşin olarak tahsil edilir.

(2) Yukarı fıkradaki lisans bedelleri her yıl 1 Ocak tarihinden geçerli olmak üzere, Bakan Oluru ile belirlenir. Lisans bedelleri belirlenirken lisanslı depo işletmesinin depo kapasitesi dikkate alınır.

(3) Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamında yapacağı veya yaptıracığı denetimler ile verilen hizmetlere ilişkin ücret ve masrafların tamamının veya bir kısmının ilgili lisanslı depo işletmecisi tarafından karşılanmasını talep edebilir. Bu durumda ilgililer ücret ve masrafları en geç on iş günü içinde öder.

Tartıcı lisansları

MADDE 27 – (1) Lisanslı depoda depolanacak veya depolanmış ürünün tartılması ve tartım makbuzuyla belgelendirilmesi, lisanslı depo işletmesinde istihdam edilen lisanslı tartıcılar tarafından yapılır.

(2) Lisanslı tartıcılar, lisanslı depoya depolanacak veya depolanmış ürünleri istem üzerine en kısa sürede, ayrımcılık yapmadan doğru olarak tartmak ve belgelendirmekle görevli ve yetkilidirler.

(3) Tartıcı lisansı için doğrudan Bakanlığa veya Bakanlığın belirleyeceği yerlere, isim, adres ve talebi belirten bir dilekçeyle başvurulur. Tartıcı lisansı için başvuran kişi, lisanslı depo

işletmesinin bir personeli ya da temsilcisi ise, başvurusuna, lisanslı depo işleticisinin kendilerini yeterli gördüğünü ve tartıcı olarak çalıştırmak istediğine dair beyanını da ekler. Gerekli görülmesi halinde, Bakanlık, ilave bilgi veya belgelerde isteyebilir.

(4) Tartıcı lisansı için başvuruda bulunanlara, tartım aletlerinin özellikleri ve kullanımı konusunda Bakanlıkça veya Bakanlığın belirlediği mercilerce ya da Bakanlığın kabul ettiği tartım aletinin satım veya kurulumunu yapan yetkili firma ya da kişilerce verilen bir eğitim veya program sonucunda, eğitim veya programa katıldığı ve yeterli olduğu anlaşılanlara tartıcı lisansı verilir. Tartıcı lisansı verilmeden önce başvuru sahibinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerini okuduğuna ve bunlara uygun çalışacağına dair yazılı beyanı alınır.

Tartıcı lisansının iptali ve tartıcının sorumluluğu

MADDE 28 – (1) Kasten gerçeğe aykırı şekilde tartan veya herhangi bir nedenle tartım yapabilme yeterliliğini kaybeden tartıcının lisansı iptal edilir.

Ayrıca yaptığı tartımlarda, Kanun hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen lisanslı tartıcılar hakkında gerekli hukuki işlemler yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Tartım Makbuzu, Analiz ve Sınıflandırma Belgesi, Ürün Senedi

Tartım makbuzu

MADDE 29 – (1) Kanun ve bu Yönetmelik uyarınca düzenlenen tartım makbuzu, asgari aşağıdaki bilgileri içerecektir;

- a) "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Ürün Tartım Makbuzu" başlığı,
- b) Tarihi ve seri numarası,
- c) Belgenin kaçınıcı nüsha olduğu ve "ciro edilemez" ibaresi,
- ç) Tartımı yapılan ürünün cinsi,

- d) Fındığın depolandığı ya da depolanacağı lisanslı depo işletmesinin ticaret unvanı ve bulunduğu yer,
- e) Mudinin ismi ve adresi,
- f) Fındığın lisanslı depoya; girişinde veya çıkışında tartıldığını gösteren ibare,
- g) Fındığın brüt ve net ağırlığı,
- ğ) Tartımın Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun yapıldığını belirten ibare ve tartıcının imzası.

(2) Eğer lisanslı tartıcı, fındığın normal veya tahminen beklenen ağırlığından ciddi farklı bir ağırlıkla ya da ürünün ağırlığını etkileyen bir durum veya maddeyle karşılaşır, bu durumu ve bunun tahminen ne kadar olabileceğini, tartım makbuzuna not olarak yazar.

(3) Lisanslı depoda tam elektronik tartı aletinin bulunması zorunlu olup, tartı kartelalarının yukarıdaki bilgilerin tümünü içermesi ve başlığının "Ürün Tartım Makbuzu" şeklinde düzenlenmesi kaydıyla, ayrıca bir tartım makbuzu düzenlenmez.

Tartım makbuzunun mülkiyet hakkını temsili

MADDE 30 – (1) Bir ürünün lisanslı depo işletmesine teslimi sırasında, ürün senedinden önce düzenlenen tartım makbuzu ve delil niteliğini haiz benzer belgeler de o ürünün mülkiyetinin ispatında kullanılabilir. Ürün senedi, tartım makbuzu, analiz ve sınıflandırma belgesi ile delil niteliğini haiz diğer belgeler, ürünün aynı miktar, cins, sınıf ve kalitede mudîye geri verilmesini garanti eder.

Analiz ve sınıflandırma belgesi ve itiraz

MADDE 31 – (1) Lisanslı depolarda depolanacak veya depolanmış ürünlere ilişkin analiz ve sınıflandırma belgesinin düzenlenmesi ile buna ilişkin itirazların sonuçlandırılması hakkında, 8/10/2005 tarihli ve 25960 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte gösterilen usul ve esaslar uygulanır.

(2) Bir ürünün numune analiz ve sınıflandırmasına ilişkin bir itiraz yapılmışsa, itiraz sonuçlanmadan o ürüne ilişkin ürün senedi düzenlenemez.

Ürün senedinin şekli ve içeriği

MADDE 32 – (1) Lisanslı depolarda depolanmış ürün için düzenlenen ürün senedinde aşağıdaki bilgilerin bulunması zorunludur:

- a) Lisanslı depo işleticisinin lisans numarası.
- b) Lisanslı depo işleticisinin ticaret unvanı ve adresi.
- c) Ürünün depolandığı deponun numarası, adres ve yeri.
- ç) Ürün senedinin düzenlendiği tarih ve seri numarası.
- d) "5300 SAYILI TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK KANUNU KAPSAMINDA LİSANSLI VE TEMİNATLIDIR" ibaresi ile bu ibarenin altına "CİRO EDİLEBİLİR FINDIK ÜRÜN SENEDİ" veya "CİRO EDİLEMEZ FINDIK ÜRÜN SENEDİ" ibareleri.
- e) Ürün senedi karşılığında kredi kullanılmışsa, 'kredi karşılığı teminat alınmıştır' ibaresi ile teminatı alan kuruluşun unvanı.
- f) Ürün senedinin kimin namına veya emrine düzenlendiğini gösteren ibare.
- g) Gün, ay ve yıl olarak depolama tarihi ile lisanslı depo işletmecisinin, lisanslı depo ücret tarifesi çerçevesinde ücretlerini talep etme hakkına sahip olduğuna ve ürün senedinin alım satım ve depodan teslim alınması aşamasında ücretlerin tahsil edilerek lisanslı depo işletmecisine ödeneceğine dair bir açıklama.
- ğ) Bu senedin, Kanun ve Yönetmelik hükümlerine tabi olarak senette miktar, çeşit, sınıf veya standardı tanımlanan ürünün ticaret ve muhafazası amacıyla, unvanı yazılı lisanslı depo işletmesinde depolanması için çıkarıldığı; ürün analiz ve sınıflandırmasının ürün standardına göre yetkili sınıflandırıcı tarafından yapıldığı; depodaki findığın hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık ile bunlara ilaveten lisans sırasında Bakanlıkça istenmişse fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, araç çarpması gibi diğer riskler

sebebiyle gerçekleşebilecek kayıp veya zararlara karşı sigorta kapsamına alınmış olduğu; mudinin talebi üzerine bu senetle, depolanan fındığın azamî depolama süresini geçmemek şartıyla depodan geri alınabileceği; iş bu senette aksi belirtilmedikçe, lisanslı depo işleticisinin bu senede tek başına, birlikte veya diğerleriyle ortak olarak sahip olmadığı; iş bu senedin orijinal veya doğru olarak ciro edilmiş halde ibrazı ile lisanslı depo işletmecisinin depolama hizmeti ücretlerinin ödenmesinden sonra, aynı ya da daha iyi kalitedeki ürünü, bu senette yazılı mudinin kendisine veya yazılı emrine göre teslim edeceği ifadesi.

h) Fındığın üretildiği yer, cins, sınıf veya derecesi, varsa alt sınıfı, ambalajlı ya da dökme ibaresi, analiz sonuçları ve ağırlığı.

ı) Ay ve yıl olarak fındığın hasat dönemi, gün, ay ve yıl olarak depolanabileceği son tarih.

i) Lisanslı depo yetkilisinin imzası.

j) Ürünün depoya nasıl getirildiğine ilişkin kara taşıtı, denizyolu veya demiryolu ibaresi.

k) Senedin arkasında mudinin ciro edebileceği boş alan ve açıklamalar.

(2) Ürün senedinde ihtiyari olarak Bakanlıkça uygun görülen başka bilgilere de yer verilebilir.

(3) Basılı ürün senetleri hükmünde olmak üzere elektronik ortamda da ürün senetleri oluşturulabilir. Aynı ürüne ait hem basılı hem de elektronik ürün senedi düzenlenemez. Elektronik ürün senetlerinin düzenlenmesine, muhafazasına, güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşların lisans almalarına, faaliyetlerine, denetimlerine ve diğer hususlara ilişkin olarak Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Ürün senedi örnekleri ve saklama süresi

MADDE 33 – (1) İster elektronik, isterse basılı şekilde olsun aynı ürüne ait veya aynı seri numaralı birden çok asıl ürün senedi düzenlenemez. Eğer bir lisanslı depo işletmesi Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde bir Merkezi Kayıt Kuruluşu ile sözleşme yapmışsa, çıkardığı ürün senetlerinin yerine geçmek üzere elektronik ürün senedi düzenleyebilir.

(2) Bütün basılı ürün senetlerinin bir adet sureti olur ve suretler açık ve belirgin bir şekilde basılı veya damgalı olarak "Surettir–Ciro Edilemez" ibaresi taşır. Lisanslı depo işleticisi, iptal edilen ürün senetlerinin asıllarına iptal damgası basarak bir klasör içinde Kanunda öngörülen süre boyunca saklar.

Ürün senetlerinin kaybolması, zarar görmesi ve haczi

MADDE 34 – (1) Kanun kapsamında düzenlenmiş ve iptal edilmemiş ürün senedinin temsil ettiği ürünün tümü veya bir bölümü için başka bir ürün senedi düzenlenemez.

(2) Ürün senedinin kaybolması veya zarar görmesi halinde ürün senedi sahibi, mülkiyetin tespiti için Türk Ticaret Kanununun makbuz senedinin kaybolmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde bir karar almak üzere mahkemeye başvurur. Mahkeme kararına istinaden lisanslı depo işleticisi yeni bir ürün senedi düzenler.

(3) Bu Kanun çerçevesinde ürün senedine bağlanmış tarım ürünlerinin haczi, ancak ürün senedinin haczi suretiyle yapılır.

Ürün senetlerinin basımı

MADDE 35 – (1) Ürün senetleri; lisanslı depo işletmesinin unvanını, varsa özel işaretini taşıyan, birbirini takip eden seri numaralı ve bu Yönetmelikte gösterilen bilgileri içeren ve Bakanlıkça kabul edilen formatta, giderleri şirketçe ödenmek üzere filigranlı ya da özel kağıtlara Bakanlıkça bastırılır ve lisanslı depo işletmesine tutanakla teslim edilir.

(2) Elektronik ürün senetlerinde ise, şirketin unvanını, varsa özel işaretini taşıyan, birbirini takip eden seri numaralı ve bu Yönetmelikte gösterilen bilgileri içeren ve Bakanlıkça kabul edilen formatta olmak üzere Bakanlıkça izin verilmesini takiben Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğine göre lisans almış Merkezi Kayıt Kuruluşu, lisanslı depo işletmesi tarafından verilecek ya da girilecek veriler doğrultusunda, ilgili lisanslı depo işletmesi adı ve hesabına ilgili ürün senedini elektronik ortamda oluşturur.

Ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi

MADDE 36 – (1) Lisanslı depo işleticileri, ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi ya da kişilerin isimleri ile orijinal imzalarını ticaret sicilinde tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân ettirir. İmzaya yetkili kişilerde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde de aynı usûl izlenir. Ürün senedinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesinden, senedi imzalayanlarla birlikte lisanslı depo işleticisi de sorumludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşleticisinin Hak ve Yükümlülükleri, Fındığın Depolanması ve Teslimi Yasak Faaliyetler, Lisanslı Depo Ücret Tarifesi

Lisanslı depo işleticisinin hak ve yükümlülükleri

MADDE 37 – (1) Lisanslı depo işleticisinin hakları şunlardır:

- a) Depolama hizmetleri karşılığında Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep etmek.
- b) Ücreti ödenmemişse depolanmış ürün üzerinde hapis hakkını kullanmak.
- c) Kanunda ve bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda ürünlerin depolamasını reddetmek.
- ç) Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen diğer hakları kullanmak.

Lisanslı depo işleticisinin yükümlülükleri şunlardır:

- a) Lisans şartlarının korunması ve sürdürülmesi için gerekli tedbirleri almak ve bu şartların kaybolması hâlinde durumu derhal Bakanlığa bildirmek.
- b) Depolama hizmetlerinde ve görevlerinde itinalı davranmak, aynı koşullarda kişiler arasında ayırım yapmamak ve depolanmış ürünün korunmasında gerekli dikkat ve özeni göstermek, her türlü tedbiri almak.
- c) Kanun ve bu Yönetmelikte aksine bir hüküm olmadıkça teslim alınan ve depolanan ürün karşılığında ürün senedini ve diğer belgeleri düzenlemek.

ç) Mudînin talebi üzerine, ürünü gecikmeksizin teslim ve ürün senedini iptal etmek.

d) Borsaya ürün senetleriyle ilgili bilgi akışını düzenli olarak sağlamak, borsanın talebi hâlinde inceleme ve kontrolüne izin vermek, gerektiğinde kendi kayıtlarını borsa kayıtlarıyla teyit etmek.

e) Ücret tarifesine uygun davranmak ve mudîler arasında ayırım yapmamak.

f) Kanunda ve bu Yönetmelikte öngörülen kayıt ve defterleri tutmak.

g) Doğrudan Bakanlıkça veya denetim sırasında istenecek bilgi, belge ve raporları vermek, Bakanlıkça Kanun ve bu Yönetmelik çerçevesinde verilen diğer görevleri ve talimatları yerine getirmek.

ğ) Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen diğer hükümlere uymak.

Bozulmuş ve hasar görmüş ürünün depoya kabul edilmemesi

MADDE 38 – (1) Depolanmak üzere lisanslı depoya teslim edilmek istenen ürün, bu depodaki diğer ürünleri ve sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde tarımsal ilaçlar ile kir, ıslaklık, yangın ve benzeri maddelere maruz kalmış, çimlenmiş veya bozulmuş ise, böyle ürünler depolamak üzere kabul edilmez, depolanmışsa depodan çıkarılır.

Ürünü depolamaya hazır hale getirme, temizleme, kurutma ve şartlandırma

MADDE 39 – (1) Gerekli ve uygun araç, cihaz ve makinelerle donatılmış lisanslı depo işleticisi, depolanmaya ve standartlara uygun olmayan ya da depolandığında lisanslı depodaki diğer ürünleri olumsuz etkileyebilecek ürünleri, mudinin talebi üzerine ve ücreti karşılığında, depolanmaya ve standartlara uygun hale getirmek üzere ürünün niteliğine göre ihtiyaç duyulan temizleme, toz, taş ve diğer yabancı maddelerden

ayıklama, eleme, kurutma, şartlandırma ve benzeri işlemlere tabi tutar.

(2) Kabuklu fındığın toplam ağırlığı, ihtiyaç duyulan bu işlemlerden sonra ve % 6 iç rutubet ve % 50 randıman esasına göre hesaplanarak tespit edilir. Ürün mudiye teslim edilirken de aynı değerler esas alınarak tartım yapılır.

(3) Kabuklu fındık ile iç ve işlenmiş iç fındıklar ayrı depo bölmeleri veya tanklarda depolanır.

(4) Depolanmaya ve standartlara uygun hale getirilen ürün, tür, sınıf ve standartlarına uygun diğer ürünlerle depolanabilir.

(5) Depolama şartları uygun olmamakla birlikte bozulmamış veya sağlığı olumsuz etkileyecek durumda olmayan ürünler ile aşırı rutubet, çok düşük randıman gibi nedenlerle standartların dışına çıkmış ürünler, lisanslı depolara alınmaz ve diğer ürünlerle karıştırılmaz. Ancak bunlar için ayrılmış farklı bölüm, konteynır veya özel alanlara konulabilir.

Numune alımı

MADDE 40 – (1) Lisanslı depo işletmesinde depolanacak fındık; bu madde ile Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmeliğin numune almaya ilişkin 32 nci maddesine, bu maddelerde düzenleme olmayan konularda da, ilgili ürüne ilişkin Türk Standardına göre numune alınmak, analiz ve sınıflandırması yapılmak suretiyle depolanır.

(2) Görevli tarafından numune alma araç ve cihazlarıyla elle veya otomatik olarak alınan numuneler, bir ambalajda ya da pakette veya doğrudan ilgili yetkili sınıflandırıcı tesisine ulaştırılır. Numune paket veya ambalajının dış etkilerden korunacak, numunenin temsil nitelik ve özelliğini muhafaza edecek şekilde tasarlanması ve numunenin etiketlenmesi gerekir.

(3) Lisanslı depo işletmeleri ile bunların personeli, yetkili sınıflandırıcının gözetim ve sorumluluğunda numune işlemlerinde görev yapabilirler.

(4) Numune alınması ve gönderilmesi işlemlerine, istemeleri halinde ürün sahibi ile lisanslı depo işleticisi veya bunların temsilcileri nezaret edebilir.

Fındığın parti olarak tartılması, depolanması ve blok ürün senedi

MADDE 41 – (1) Lisanslı depo işleticisi, ilgili mevzuatına uygun olarak tartımı yapılmış, sınıf ve standardı belirlenmiş ürünleri lisanslı depoya kabul ve teslim eder. Tüm ürünler, depolanmadan önce lisanslı depoda tartılır ve belirlenen ağırlık tartım makbuzunda belirtilir. Mudi tarafından ürünler depodan teslim alınırken yine tartım işlemi yapılır.

(2) Tartım, analiz, sınıf veya standarda ilişkin bir itiraz olursa, itiraz sonucu yeniden belirlenen değerlere göre hareket edilir.

(3) Mudinin talebi, lisanslı depo işletmesinin kabulü halinde; bir kentali/100 kilogramı aşan parti halindeki ürünlerin toplam miktarı için blok halinde tek ürün senedi düzenlenebilir. Bu durumda blok ürün senedi üzerine parti fındığın toplam ağırlığı yazılır.

(4) Diğer durumlarda depolanan ürünün her bir kentali için ayrı bir ürün senedi düzenlenir. Bir kentalin altındaki fındık için ürün senedi düzenlenmez. Ancak ambalajlı veya paketli iç veya işlenmiş iç fındık için Bakanlıkça belirlenecek bir kentalden daha az ağırlıklar için de ürün senedi düzenlenebilir.

(5) Tartım, analiz ve sınıflandırması yapılmayan fındık, lisanslı depolara alınmaz. Ancak depolanmış ürünlerden ayrı olarak bunlar için ayrılmış farklı bölüm, konteynır veya özel alanlara konulabilir.

Ürünlerin lisanslı depoya geçici olarak kabulü

MADDE 42 – (1) Fındığın; depolama amacından ziyade şartlandırma, nakletme veya toplayarak ya da istifleyerek bir araca yükleme ve gönderme, bir işletme veya fabrikada kullanılmak üzere kısa süreli muhafaza etme gibi amaçlarla lisanslı depoya en fazla 30 günü geçmeyecek şekilde geçici olarak kabul edilebilir. Bu durumda lisanslı depo işleticisi, ürün sahibiyle kendisi arasında yaptığı özel sözleşme çerçevesinde ürünü depolar ve depolama ücret tarifesinden farklı olarak ücret talep edebilir.

(2) Bu şekilde kabul edilen ürüne ilişkin ürün senedi düzenlenmez. Ancak bu tür ürünlerin lisanslı depoda geçici olarak bulundurma amacı ortadan kalkarsa veya geçici depolama süresi aşılsa, o ürün için ürün senedi düzenlenir.

(3) Bu tür geçici olarak depoya kabul edilen ürün, ürün senedi düzenlenen ürünlerden ayrı olarak depolanır, üzerlerine geçici olarak kabul edildiğine dair bir ibare iliştilir ve ağırlık, tür ve derecelerine ilişkin bilgiler kayıtlarda ayrı olarak gösterilir.

(4) Buna ilişkin olarak ürün sahibi ve lisanslı depo işletmesi arasında çıkan ihtilaflar Kanun kapsamı dışında, aralarındaki sözleşme ve genel hükümlere göre çözülür.

Ürünlerin karıştırılması, prim ve indirim tarifesi

MADDE 43 – (1) Lisanslı depo işleticisi; aynı yıl ürünü fındık ile aynı grup, sınıf ve boy fındıkları karıştırabilir. Bu durumda ürünün mudiye tesliminde ortaya çıkabilecek küçük kalite farklılıkları prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilir. Prim ve indirim tarifesi ve bu tarifede yapılacak değişiklikler lisanslı depo işletmesince hazırlanır ve borsanın görüşü alınarak Bakanlıkça onaylanır.

(2) Mudinin isteği ve depolama olanaklarının uygun olması halinde, farklı derecelerdeki ürünler de karıştırılabilir. Lisanslı depo işletmesi, mudinin iki veya daha fazla ürün senedinin temsil ettiği ürününün karıştırılması talebi üzerine, bu ürün senetlerini iptal eder, ürünü karıştırır ve yeni oluşan partiden alınan temsili numune ile belirlenen partinin sınıf ve özellikleri, yeni ürün senedi üzerinde gösterilir. Ürünlerin belli oranda karıştırılması işleminden sonra artan bir ürün olması halinde, bu ürün için, tartım ve analizi takiben yeni bir ürün senedi düzenlenir ve benzer derecedeki ürünle birlikte depolanır ya da ayrı depolanır.

(3) Ürünün tesliminde küçük kalite farklılıkları çıkmış ve bunlar prim ve indirim tarifesindeki oranları aşmamış ise, prim ve indirim tarifesindeki kabul edilebilir sınırlar içerisindeki değerlere göre;

a) Mudinin lisanslı depodan teslim aldığı ürün, teslim ettiğinden kaliteli çıkar ise, mudi tarafından ürünün sınıf ve

derecesine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak, lisanslı depo işleticisine, kalite farklılığından doğan fiyat farkı indirim tarifesi olarak ödenir.

b) Ancak mudinin lisanslı depoya teslim ettiği ürün, teslim aldığından kaliteli çıkar ise, lisanslı depo işleticisine ürünün sınıf ve derecesine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak, mudiye, kalite farklılığından doğan fiyat farkı prim olarak ödenir.

Fındığın depo bölümlerine yerleştirilmesi, ayrı depolanması

MADDE 44 – (1) Lisanslı depo işleticisi, depoya kabul edilen fındığı aşağıdaki şekilde depoya yerleştirir:

a) Ürün; bu fıkranın (b) ve (c) bendinde yer alan durumlar hariç, dökme fındığın cins, tür, sınıf boy ve derecesine göre tahsis ve tasnif edilmiş, numaralanmış lisanslı depo, depo üniteleri, bölme, tank ve konteynırlara, aynı bitki türü, ürünün sınıf ve derecesinden diğer ürünler ile karıştırılarak düzenli ve kolayca erişilebilecek şekilde depolanır. Ürünlerin deponun bölümlerine taşınmasında, düzenli şekilde yerleştirilmesi, istiflenmesi ve depodan çıkarılmasında, iş araç ve makinelerinin rahatça çalışabileceği boş alanlar ve geçiş yerleri bırakılır.

b) Mudinin talebi ve lisanslı depo işletmesinin kabul etmesi halinde, bir mudiye ait dökme/yığın fındığın diğer ürünlerle karıştırılmadan, ürünün kimliği ve orijinal hali korunarak ayrı olarak depolanabilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi, bu fındığı ayrı bir tank, bölüm veya konteynırlara koyar ve bunlara diğer ürünleri karıştırmadan, açıkça ve fark edilebilir şekilde işaretler.

c) Ürünler çuvallarda veya diğer uygun ambalajlarda/paketlerde teslim alınmış ise; ambalajlarının sağlamlığı ve uygunluğu, üzerindeki tanıtıcı bilgi ve işaretler kontrol edilerek ve işaretlenerek ürünün kimliği ve orijinal hali kaybolmayacak, diğer ürünlerle karışmayacak, düzenli ve kolayca erişilebilecek şekilde parti olarak ayrı depolanır. Lisanslı

depo işleticisinin kayıtları, ayrı depolanan ürünlerin depodaki yerini her zaman açık şekilde gösterir.

Lisanslı depoda bulunan ürünün korunması

MADDE 45 – (1) Lisanslı depo işleticisi, lisansın askıya alındığı süreler de dahil olmak üzere her zaman, sorumluluğu altında bulunan ürünlerin muhafazasında gerekli dikkati ve özeni gösterir. Depo her zaman temiz olmalı, yangın tehlikesini artıran veya ürünün sağlıklı muhafazasını engelleyen toz, çöp ve madde birikimlerinden korunmalıdır.

(2) Ürün, aşırı nem ve sair koşullar sebebiyle zarar veya hasar görmesine yol açacak bir depoda ya da depo bölümünde tutulamaz veya depolanamaz. Fındığın depolanmasında, deponun yapısının herhangi bir kısmıyla doğrudan temas etmesi halinde ürüne zarar geleceği düşünülüyorsa, ürün deponun bu kısmında saklanmaz. Deponun bu kısmı, gerekli tadilatlar yapıncaya ve fındığı bozulmadan sıhhatli şekilde depolamaya elverişli hale gelinceye kadar kullanılmaz.

Fındığın ıslahı, yeniden şartlara uygun hale getirilmesi

MADDE 46 – (1) Lisanslı deposundaki herhangi fındığın bozulduğunu fark eden lisanslı depo işleticisi, bozulmanın daha ileri seviyeye ulaşmasını önlemek ve ürünün eski haline dönmesini sağlamak amacıyla, ürünün yeniden depolanması, eleme, kurutma, soğutma ve dezenfekte etme işlemleri ile diğer uygun tedbirleri alarak ürünün ıslahına çalışır. Lisanslı depo işleticisi, amaca uygun cihazlarla donatıldığı ölçüde kendi deposunda ya da uygun cihazlara sahip olmadığı yerlerde söz konusu tertibata sahip başka bir depoda veya yerde ürünü, yukarıda bahsedilen işlemlerin bir kısmına ya da hepsine tabi tutar.

(2) Tarımsal üründeki bozulmanın ıslahtan sonra dahi engellenemeyeceğini saptarsa veya ıslah çalışmalarından sonra da ürün eski haline dönmemiş ise, lisanslı depo işletmesi ivedilikle Bakanlığa, borsaya ve ilgili sigorta şirketine durumu bildirir. Bildirimde; fındığın depolandığı deponun numarası, tahminen

bozulan ürünün çeşit, derece ve miktarı ile durumu ve eğer biliniyorsa, bunun nedeni belirtilir.

(3) Bildirim üzerine borsa ve Bakanlık gerekli incelemeyi ve denetimi yapar, ihtiyaç gördüğü tedbirleri alır.

(4) Zayi olan ya da nitelik kaybına uğrayan ürün bedeli sigorta tarafından karşılanacak hususlar kapsamı dışında ve lisanslı depo işleticisinin ürünün muhafazasına yönelik Kanunda ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini aksatmasından kaynaklanmışsa:

a) Söz konusu ürünü teslim almak amacıyla mudinin başvurması üzerine ve o anda lisanslı depoda bu ürün senedinde kayıtlı miktar ve nitelikte ürünün bulunmaması durumunda, lisanslı depo işleticisi aynı nitelik ve miktardaki ürünü, başvurudan itibaren en geç yedi gün içerisinde piyasadan temin ederek teslim eder veya aynı nitelik ve miktardaki ürünün başvuru tarihinde borsada oluşmuş fiyatının % 5 üzerindeki bir bedeli öder.

b) (a) bendinde öngörülen şekilde mudi zararı giderilmemişse, Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi çerçevesinde mudi zararları tazmin edilir.

Ürün senedi karşılığında ürünün teslim yükümlülüğü, hapis hakkı

MADDE 47 – (1) Lisanslı depo işleticisi, mudînin talebi üzerine, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça gecikmeksizin ürünü teslim eder. Ürünün tesliminde bu ürüne ait ürün senedini geri alır ve iptal eder. Mudî kısmî teslimat talebinde bulunursa, mevcut ürün senedi iptal edilerek teslim edilmeyen kısım için yeni bir ürün senedi düzenlenir.

(2) Ancak lisanslı depo işleticisi, lisanslı deposundaki ürün üzerinde, bu ürünleri kabul etme, şartlandırma, depolama ve teslim de dahil olmak üzere gerçekleştirdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında hapis hakkına sahiptir.

(3) Lisanslı depo işleticisi; ürün senediyle birlikte, ürün senedini ibraz eden mudinin, mudinin yazılı talimatının veya mudi temsilcisinin doğruluğu konusunda mudinin ve diğerlerinin

kimlik ve imza kontrolü dahil mümkün olan kontrolleri gerek kendi, gerekse borsa kayıtlarından ve/veya Merkezi Kayıt Kuruluşu veri tabanından yaparak teyit aldıktan sonra ürünü teslim eder.

(4) Ürün ambalajlı olarak depoya kabul edilmiş ve diğer ürünlerle karıştırılmamışsa lisanslı depodan aynı orijinal ürün teslim edilir.

(5) Ürünler ilke olarak depolandıkları lisanslı depolardan teslim edilir. Ancak mudinin talebi üzerine, lisanslı depo işletmesi kendi vasıtalarıyla veya anlaşmalı buldukları nakliye işletmeleri aracılığıyla, ücreti karşılığında ürünün istenen yerde teslimini sağlayacak nakliye hizmeti sunabilir. Ayrıca usul ve esasları Bakanlıkça bir tebliğ ile belirlenmesi kaydıyla, ürünün depolandığından farklı bir depodan teslimi yapılabilir.

Fire

MADDE 48 – (1) Lisanslı depo işletmesinin, depolamak üzere kabul ettiği ürünü aynı miktar ve kalitede, firesiz olarak geri vermesi esastır.

(2) Ancak ürünün niteliğine, çeşit ve türüne, depolama süresi ve koşullarına, iklim ve bölgeler ile diğer bazı etkenlere göre değişen oranda ürünün doğası gereği ortaya çıkabilecek fire kaybı karşısında, lisanslı depo işletmesi, ambalajlı ürünler dışında depoya kabul ettiği ürünleri aynı miktarda teslim etmesinden doğabilecek zararlarını gidermek üzere, lisanslı depo ücret tarifesinde "fire ücreti" olarak bir ücret koyabilir ve tahsil edebilir.

(3) Ambalajlı olarak depolanmış ürünlerde ise;

a) Hukuken geçerli bir sebebi olmadan ambalaj içindeki ürünün miktarını azaltacak bir işlem veya müdahale yapılmaması,

b) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinde öngörülen ürün depolama ve saklama koşullarına uygun davranılması, ürünün muhafazasında gerekli dikkat ve özenin gösterilmesi ile,

c) Ambalajlı üründe ortaya çıkabilecek fire kaybının, lisanslı deponun bulunduğu yerdeki teamül gereği kabul edilebilir sınırlar içinde bulunması ve mudi tarafından bir itiraz yapılmaması,

şartlarıyla, lisanslı depo işletmesi, fire kaybından dolayı miktarında azalma olsa bile ambalajlı ürünü orijinal haliyle teslim edebilir. Bu durumda, mudi teslim edilen ürünü reddedemez, lisanslı depo işletmesi ise fire ücreti alamaz.

(4) Mudi tarafından ürün fire miktarının teamül gereği kabul edilebilir sınırlar içinde olmadığına veya düzgün olmayan depolama koşulları nedeniyle yüksekliğine dair mudi tarafından yapılan bir itiraz veya başvuru olursa, Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Yönetmeliğinin 26 ncı maddesine göre gerekli hukuki işlem yapılır ve lisanslı depo işletmesi ile mudi arasında fire oranı konusundaki ihtilaf çözülür.

(5) Ürün mudi tarafından kabul ve teslim alındıktan sonra fireye ilişkin itiraz yapılamaz.

Ürünün azami depolama süresinde depodan geri alınmaması ve satışı

MADDE 49 – (1) Kabuklu fındık, hasat edildiği aydan itibaren azami 36 ay süresince lisanslı depolarda depolanabilir. İç veya işlenmiş iç fındık ise; kabuklu olarak hasat edildiği aydan itibaren 36 aylık süreyi aşmamak kaydıyla iç fındığa dönüştürüldüğü tarihten itibaren, çuvallanmış/kasalanmış iç fındıklarda azami 6 ay, raf ömründe daha kısa süre öngörülmemişse vakumlu ambalajlarda azami 10 ay lisanslı depolarda muhafaza edilebilir. Üründen numune alınması ve lisanslı depoya konulması aşamasında, ürün sahibinin beyanı ile gerekli analiz ve incelemelerle ürünün hasat dönemi ay ve yıl olarak tespit edilir. O ürüne ilişkin düzenlenen ürün senedinde de ürünün hasat dönemi ay ve yıl olarak, son depolama tarihi ise gün, ay ve yıl olarak hesaplanarak gerekli açıklamalar ürün senedinde gösterilir.

(2) Ürün, azamî depolama süresinde depodan geri alınmamışsa, lisanslı depo işletmecisi, son depolama tarihinden en az 45 gün öncesinden mudîye veya mudinin kanuni temsilcisine yazılı olarak haber verir. Kırkbeş günlük süre mudinin veya kanuni temsilcisinin tebellüğ tarihinden itibaren başlar. Yazı elden tebliğ edilebileceği gibi, iadeli taahhütlü mektup ya da noter

aracılığıyla gönderilebilir. Ürün senedi ciro edilmişse, ürünün son sahibi ve adresi borsa kayıtlarından ve/veya Merkezi Kayıt Kuruluşu veri tabanından tespit edilir. Son depolama tarihinden önceki 30 günün başlamasından itibaren de, borsaca, son depolama tarihine ilişkin bir ikaz, ilgili ürün senedi üzerine konur veya iliştilir.

(3) Kırkbeş günlük sürenin bitiminde de ürün geri alınmamışsa, ürünün bir kısmı veya tamamına ilişkin ürün senedi iptal edilerek lisanslı depo işleticisi adına yeni bir ürün senedi düzenlenebilir ve ürünün niteliğine ve piyasa koşullarına uygun olarak lisanslı depo işleticisince borsada satılabilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi ücretler ve masrafları düşerek geri kalan tutarı yedi iş günü içerisinde ilgiliye öder.

Lisanslı depo işleticisinin ayırım yapma yasağı

MADDE 50 – (1) Depo kapasitesinin dolu olması, teslim edilmek istenen veya depolanmış bir ürünün lisanslı depodaki diğer ürünleri ve sağlığı olumsuz etkileyecek bir nitelik taşıması ya da depolanmaya elverişsiz olması durumları dışında, lisanslı depo işletmesi ürünün depolanmak üzere kabulünde, depolama hizmetlerinden ve lisanslı depo işletmesi imkânlarından yararlanılmasında kişiler arasında ayırım yapamaz.

Yasak faaliyetler

MADDE 51 – (1) Lisanslı depo işletmeleri, bu Kanunda ve mudî tarafından izin verilmedikçe kendilerine tevdi olunan başkalarına ait ürünler üzerinde hiçbir şekilde alım, satım, rehin gibi tasarruflarda bulunamaz, ürünlerin niteliklerini değiştirecek herhangi bir işlem yapamazlar.

Çalışma saatleri

MADDE 52 – (1) Lisanslı depo, ürünlerin kabulünde, tesliminde ve diğer hizmetlerinin sunumunda, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça her iş günü saat 08:00 ile 18:00 arasında ve sekiz saatten az olmamak üzere açık olacaktır. Lisanslı deponun bu günler ve saatler dışında da açık olması serbesttir.

(2) Lisanslı depo çalışma saatleri, kolayca görünebilecek şekilde lisanslı deponun girişinde bir yere veya yerlere asılır ve ilan edilir.

Teşhir

MADDE 53 – (1) Depoculuk lisansı, yetkili sınıflandırıcılık lisansı, lisanslı depo ücret tarifesi, prim ve indirim tarifesi, çalışma zamanı çizelgesi, sigorta poliçelerinin nüshası ile Bakanlıkça uygun görülen diğer belgeler, askıya alınmadığı ya da iptal edilmediği sürece lisanslı depo işletmesinde kolayca görünebilecek ve okunabilecek şekilde bir yere veya yerlere asılması zorunludur.

(2) İlgililer yukarıda belirtilen ve asılması zorunlu olan belge ve tarifelere uygun davranmak ve bunların uygulanmasında kişiler arasında ayırım yapmamak zorundadır.

Lisanslı depo ücret tarifesi

MADDE 54 – (1) Lisanslı depo işleticisi, depolama hizmetlerine ilişkin olarak önceden belirlenmiş ve bilinen lisanslı depo ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep edebilir. Depolanan ürüne, ürünün depolanması sırasında yürürlükte olan ücret tarifesi uygulanır.

(2) Ücret tarifesinde depolama hizmetinin kapsamında hangi hizmetlerin yer aldığı ve bunların ücretleri açıkça belirtilir.

(3) Ücret tarifesi ve tarifedeki değişiklikler, Bakanlıkça onaylandıktan sonra ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlandığı tarihi izleyen gün yürürlüğe girer. Lisanslı depo ücret tarifesinde, yürürlük tarihinden itibaren altı ay geçmedikçe, yeni değişiklik talebinde bulunulamaz. Yeni tarife, tarifenin yürürlüğe girmesinden sonra depolanan ürünler için geçerli olur.

(4) Bakanlık, lisanslı depo işletmesince belirlenen depo ücret tarifesini; ayrımcı yapıda olması, çok yüksek olması ya da tarifedeki ücretin sebepsiz ve gerekçesiz olması bakımından değerlendirerek, ücretlerin üst sınırını belirleyebilir.

(5) İlgili lisanslı depo işletmesinin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmış ve yürürlükte olan lisanslı depo ücret

tarifesi çerçevesinde; mudinin ürün senedini satış veya devir gününe kadar elinde tuttuğu süre için tahakkuk etmiş bulunan depolama ücretleri, borsa tarafından satış bedelinden tahsil edilir ve izleyen ilk beş iş gününde ilgili lisanslı depo işleticisi hesabına aktarılır. Ayrıca ürünün lisanslı depodan teslimi sırasında da ürüne ilişkin tahakkuk etmiş ancak tahsil edilmemiş herhangi bir depolama ücreti varsa, bu ücret ürün teslim edilmeden tahsil edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşletmesinin Kayıt ve Defterleri, Mali Tablolar ve Raporlar

Kayıtlar ve defterler

MADDE 55 – (1) Her lisanslı depo işleticisi; lisanslı depoya giren ve çıkan tüm ürünlerin kayıtları ile Bakanlık veya lisanslı depo işletmesi merkezinin içinde bulunduğu il Valiliği, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü, noter ya da Bakanlıkça belirlenen diğer bir kuruluşça onaylı ürün senedi defterini ve kanunen tutmakla yükümlü olduğu diğer defterleri, tam ve doğru olarak tutmak zorundadır.

(2) Ürün senedi defterine; depolanmak üzere teslim alınan ve depodan çıkan ürünün teslim alındığı ve teslim edildiği tarihler, net ağırlığı, sınıfı, depolandığı yer, depo ile depo bölüm numarası, düzenlenen ve iptal edilen ürün senetlerinin tarih ve numarası, mudi, o ürün için alınan ücretler kaydedilir.

(3) Elektronik ortamda tutulanlar da dahil defterler, sigorta poliçeleri, iptal edilen ürün senetleri, depolama kayıtları ve diğer tüm kayıt ve belgeler lisanslı depo işleticisi tarafından on yıl müddetle saklanır.

(4) Lisanslı depo işletmecisince bu kayıt ve belgelerin korunmasında; mümkün olduğunca yedekleme, yangından etkilenmeyen bir kasada muhafaza etme gibi koruyucu önlemler alınır.

İstenilen rapor ve belgeler

MADDE 56 – (1) Lisanslı depo işleticisi, Bakanlıkça istenilmesi durumunda lisanslı deponun durumu, ürün miktarı, işleyişi, iş durumunu ve benzeri bilgileri içeren form, rapor ve belgeleri ivedilikle hazırlayıp sunar.

(2) Ayrıca faaliyetleri ve mali durumu ile görüş ve önerilerini içeren yıllık rapor hazırlayarak takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderir.

Ürün Stok Dengesi

MADDE 57 – (1) Lisanslı depo işletmesinin sınıf ve derece bazında deposundaki ürün stoku ile bunları temsilen çıkardığı ürün senetleri ve defter kayıtları dengede olmalı, birbirini teyit etmelidir. Denge yoksa bunun nedeni araştırılmalı ve gerekli düzeltmeler yapılmalıdır.

Onaylanmış Mali Tablolar

MADDE 58 – (1) Bakanlık, lisanslı depo işletmelerini, iş yılı bitimini takiben üç ay içinde bağımsız denetimden geçmiş veya yeminli mali müşavirlerce onaylanmış malî tablolarını sunmakla yükümlü kılabilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Bakanlığın Görev ve Yetkileri, Denetim, Lisansın Askıya Alınması ve İptali ile Hukuki ve Cezai Sorumluluk

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 59 – (1) Bakanlık;

a) Kanun ve bu Yönetmelik çerçevesinde lisanslı depoculuk faaliyeti göstereceklere lisans vermeye, bu lisansları askıya almaya veya iptal etmeye, lisans sahiplerinin görev ve sorumluluklarını belirlemeye, bunları sınıflandırmaya, tüm işlem ve hesaplarını, varlıklarını denetlemeye veya denetletmeye,

b) Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırılık durumunda; mudâlerin çıkarlarının korunması, işlem ve faaliyetlerin güven ve

istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen gerekli gördüğü tedbirleri almaya, talimat vermeye ve tasarruflarda bulunmaya,

c) Kanunun ve bu Yönetmeliğin uygulanması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan komisyonlar ve çalışma grupları oluşturmaya,

ç) Kanunun 31 inci maddesi çerçevesinde ilgili bakanlıkları, kamu ve özel kuruluşları denetim, çalışma ve uygulamalara katılmaya, işbirliği ve katkı sağlamaya davet etmeye,

d) Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında öngörülen diğer iş ve işlemleri yerine getirmeye, görevli ve yetkilidir.

Bakanlığın idarî tedbirleri, depo lisansının askıya alınması ve iptali

MADDE 60 – (1) Lisanslı depo işletmesinin;

a) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesine aykırı olarak faaliyet konusu dışında çalışması, 61 ve 63 üncü maddelerine aykırılıktan durdurulan faaliyet veya işlemlerine devam ettiğinin ya da eksiklerini gidermediğinin tespit edilmesi,

b) Bakanlığın uyarı ve idarî tedbirlerine rağmen verilen sürede, başta lisans koşulları olmak üzere Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı ya da eksik hususları gidermemesi,

c) Lisans sahiplerinin, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda lisansa konu işlemleri yapmakta yetersiz hale gelmesi veya mücbir sebepler ortaya çıkması,

ç) İflas etmesi, tasfiye kararı alması veya tasfiye sürecine girmesi,

d) Lisansa konu iş ve işlemlerle artık iştilal etmiyor olması, lisanslı depoculuk faaliyetini durdurması, lisansının askıya alınmasını ya da iptalini talep etmesi,

e) Yapılan denetimler sonucunda, lisanslı depo işletme yeterliliğini kaybettiğinin veya Kanun gereğince cezaî sorumluluğunu gerektiren hususların saptanması,

f) Kanunda ve bu Yönetmelikte izin verilmediği sürece; lisanslı depoya teslim edilmeyen ürün için veya teslim edilen ürün miktarının üzerinde veya altında ürün senedi düzenlemesi, ürün

senedini iptal etmeden bu senedin temsil ettiği ürünün depodan çıkışına izin vermesi veya mudînin izni olmaksızın söz konusu ürünü depodan çıkarma, satma, rehneme gibi tasarruflarda bulunması ve bunu stok kayıtlarında göstermemesi,

g) Menfaat temin etmek üzere ürün senedinin temsil ettiği miktar ve kalitenin altında ürün teslim etmesi, teslim alınan ürünün kalite özelliklerini ve standardını ürün senedinde farklı göstermesi, ürünün tartımı, depolanması, teslimi ve diğer depolama hizmetlerinde yanıltıcı ve gerçeğe aykırı işlemler yapması,

ğ) Mudînin mevzuata uygun talebine rağmen ürünü teslim etmemesi,

h) Sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde tarımsal ilaçlar ile kir ve benzeri maddelere maruz kalmış tarım ürünlerini bilerek depoya kabul etmesi ve bunları depodaki diğer ürünlerle karıştırması,

ı) Depolama hizmetlerinin usulüne ve ilgili mevzuatına aykırı yapması ve ürün kalitesini muhafaza edememesi,

i) Kanun veya bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine aykırı davranması,

durumlarında; mudîlerin çıkarlarının korunması ile lisanslı depoculuk faaliyetlerinin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen fiilin önem ve mahiyetine göre ilgililere uyarıda bulunmaya, talimat vermeye, faaliyetlerinin bir veya birkaçını geçici olarak durdurmaya, lisansı askıya almaya, lisansı iptal etmeye, işin mahiyet ve aciliyetini gözeterek işletmenin mevcut yönetimini feshe ve yerine en fazla bir yıla kadar görev yapmak üzere geçici yönetim kurulu atamaya ya da yetkili mahkemeye başvurarak kayyım atanması talebinde bulunmaya, işletmenin ve ortaklarının mal varlıklarına, hak ve alacaklarına tedbir veya el konulması, tasarruf yetkisinin kısmen veya tamamen kaldırılması, zapt edilmesi, bunların bir tevdi mahalline yatırılması için yetkili sulh ceza mahkemesine başvurmaya, tasfiye etmeye ve diğer idarî tedbir ve tasarruflarda bulunmaya yetkilidir.

(2) Bakanlık, yaptığı bir tespit veya denetim sonucunda mevzuata aykırılığı belirlemesi durumunda fiilin önem ve mahiyetine göre yukarıdaki tedbir ve tasarruflardan bir veya birkaçını uygulamaya koyabilir ve kanuni takip gerektiren durumları derhal ilgili mercilere bildirir.

(3) Uyarı veya talimat verilmesi durumlarında verilen süre içinde gerekli önlemleri almayan ya da eksiklikleri gidermeyen işletmelerin faaliyetlerinin bir veya birkaçı durdurulabilir ya da azamî bir yıla kadar lisansı askıya alınabilir. Aykırılık ve eksikliklerin bu sürenin sonunda da giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

(4) Lisanslı depo işletmesinin; faaliyetlerini durdurması, tasfiye kararı alması veya lisans koşullarından bir veya birkaçını yerine getirememesi ya da iflası durumunda, depo işleticisi derhâl mudîlere bir ihtar göndererek durumu bildirir ve mudîlerin sözleşmeleri gereği ödemesi gereken normal depo hizmeti ücretinin tahsilinden sonra ürünleri mudîye teslim eder. Bildirimin yapıldığı tarihten itibaren otuz günlük süre geçmeden depolama hizmetlerine son verilemez.

(5) Depo lisansının askıya alınması ya da iptal edilmesi durumunda, bu lisans Bakanlığa geri verilir. Askı süresi içerisinde ya da askı süresinin bitiminde iptal edilmeyen lisanslar, sahibine iade olunur.

Lisansın askıya alınması, iptali veya lisanslı depo işletmesine el konulması hallerinde, deponun faaliyet göstermesi

MADDE 61 – (1) Lisanslı depo işletmesinin bir veya birkaç faaliyetinin geçici olarak durdurulması ya da lisansının askıya alınması durumlarında, lisanslı depo işletmesi faaliyetlerini sürdürür, ancak depolamak üzere yeni ürün kabul edemez. Bu durumlarda mudîlerin çıkarlarının korunması amacıyla Bakanlık, lisanslı depo işleticisinin işlem ve faaliyetlerine nezaret edebilir veya ihtiyaç görürse geçici yönetim kurulu atayabilir ya da kayyım atanması için mahkemeye başvurabilir.

(2) Doğrudan lisanslı depo işletmesinin yönetimine ve varlıklarına el konulmasını gerektiren durumlarda ya da lisansın iptali halinde, lisanslı depo işletmesine geçici yönetim kurulu veya mahkeme marifetiyle kayyım atanır ve mudîlerin çıkarları öncelikle korunur.

Bakanlık Denetimi

MADDE 62 – (1) Lisanslı depo işletmeleri ile Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında lisans alanlar Bakanlığın gözetim ve denetimine tâbidir. Bakanlık, bunların işlemlerini, defterlerini, kayıtlarını, belgelerini, hesaplarını, denetler veya denetlettirir. Bakanlık ihtiyaca göre denetimlerde yardımcı olmak üzere teknik personel de görevlendirebilir, ilgili bakanlık ve kuruluşların denetime katılmalarını veya yardımcı olmalarını talep edebilir.

(2) Bakanlık, Kanun ve bu Yönetmelik esasları dahilinde lisanslı depo işletmelerini; kuruluştaki, lisansın yenilemesinde veya değişikliğinde, şikayet ve özel hallerde, uygun gördüğü belli dönemlerde veya ani olarak denetleyebilir ya da denetlettirebilir. Lisans verilmesi aşamasında ilk kuruluş denetimi yapılır.

(3) Bunların yönetici ve personeli; denetim amacıyla Bakanlıkça görevlendirilenlerin işletme ve tesislere girmesine engel olmamaya, varlıklarını, numuneleri, cihazları, belgeleri, kayıt ve defterleri gizli de olsa göstermeye, incelenmesine yardımcı olmaya, istenilen bilgileri eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermeye ve diğer her türlü yardımı ve kolaylığı göstermeye mecburdur.

(4) Bunlar denetim sonucunda Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadırlar.

Denetim sırasında alınabilecek idari tedbirler

MADDE 63 – (1) Denetim sırasında, hatalı tartım, ürünlerin bozulacak şekilde hatalı depolanması ya da gecikilmesinde sakınca görülen durumlarda, hatalı ve yanlış işlemlerin önlenmesi ve eksiklerin giderilmesi amacıyla, Bakanlık denetim görevlileri tarafından denetim sırasında yazılı talimat verilebilir.

(2) Böyle durumlarda yanlış ve eksiklikler bir tutanakla saptanır ve bir nüshası lisanslı depo yöneticisine verilir, bir nüshası da Bakanlığa gönderilir. Talimatta, o işlemlere ya da o bölüme ilişkin faaliyetlerin belirlenen süre içinde geçici olarak durdurulması ve eksikliklerin ivedi olarak giderilmesi talep olunur.

(3) Denetim sırasında eksikliklerin giderilmesi mümkün olmamışsa, eksikliklerini gideren lisanslı depo işletmesi yeniden inceleme yapılmak üzere Bakanlığa başvurur. Başvuru üzerine yapılan incelemede eksikliklerin giderildiğinin tutanakla tespiti sonrasında, o işlemlere ya da o bölüme ilişkin faaliyetlere yeniden başlanmasına denetim görevlilerince veya denetim sonrasında Bakanlıkça yazılı olarak izin verilir.

(4) Lisanslı depo işletmesinin talimatta belirlenen süre içinde durdurulan faaliyet veya işlemlere devam ettiğinin ya da eksiklerini gidermediğinin tespiti halinde Bakanlıkça bu Yönetmeliğin 60 ıncı maddesi gereğince gerekli idari tedbirler alınır.

Lisanslı depo işleticisinin hukukî ve cezaî sorumluluğu

MADDE 64 – (1) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun davranmayan, yükümlülüklerini yerine getirmeyen lisanslı depo işletmelerinin malik, yönetici, denetçi ve personeli, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan dolayı, lisanslı depo işletmeleriyle birlikte sorumlu olur.

(2) Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca; lisanslı depo işletmelerinin yöneticileri, denetçileri ve personeli, bunların işlem ve faaliyetlerine, ürün ve ürün senetlerine, para ve mallarına, evrak, rapor, hesap, kayıt ve defterlerine ve diğer başka belgelere ilişkin işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler. Bunlar tarafından düzenlenen evraklar, Türk Ceza Kanununun tatbiki bakımından resmî evrak olarak kabul edilir.

(3) Lisanslı depo işletmelerinin yönetici ve personeli, Kanunun 34 üncü maddesinde gösterilen fiil ve hareketlerinden dolayı cezai sorumluluk taşır ve haklarında aynı maddede öngörülen cezalar uygulanır.

ONUNCU BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Zarar görenlerin müracaat hakkı

MADDE 65 – (1) Zarar, sigorta kapsamında ödenemezse ve lisanslı depo işleticisinin Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen yükümlülüklerinin herhangi bir nedenle yerine getirilmemesinden dolayı ortaya çıkmışsa; Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Yönetmeliğinin mudi zararının karşılanma usul ve esasları gösteren ilgili maddesine göre gerekli müracaatlar yapılır ve zarar tazmin edilir.

Tanıtım belgesinin taşınması

MADDE 66 – (1) Lisanslı depo işletmesi personelinin ismini, unvan ve görevini ve varsa göreviyle ilgili aldığı lisans ya da sertifikaya ilişkin bilgileri içeren bir tanıtım belgesi, kolayca görünecek biçimde ve sürekli olarak personelin üzerinde taşınır.

Vadeli piyasalarda lisanslı depo ürün senedinin kullanımı ve ürün teslimi

MADDE 67 – (1) Lisanslı depo işletmesi, vadeli ve opsiyon işlem borsalarında işlem gören kontratlarda ürün teslimi şartı varsa, bu borsalarla yapacağı sözleşme çerçevesinde, ürün senedi vasıtasıyla bu kontratlardaki ürün teslim yükümlülüğünün yerine getirilmesi ve lisanslı deponun ürün dağıtım ve teslim noktası olması görevlerini üstlenebilir.

Denetim kurulu üyesi atanması

MADDE 68 – (1) Kamu menfaatinin korunması, denetim ve hizmetlerde süreklilik, şeffaflık, etkinlik ve Bakanlığa önemli durumlarda hızlı bilgi akışının sağlanması amaçlarıyla, Bakanlık tarafından gerekli görüldüğünde, en az dört yıllık örgün öğretim veren üniversitelerin hukuk, iktisadi ve idari bilimler, siyasal bilgiler ve mühendislik fakülteleri mezunlarından olan ilgili birim personeli arasından lisanslı depo işletmesinin denetim kuruluna bir üye atanabilir.

(2) Denetim kurulunda bulundurulacak Bakanlık temsilcisi hakkında Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Tebliğ çıkarma

MADDE 69 – (1) Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulamasıyla ilgili olarak, uygulama birliği ve standardın oluşturulması ya da açıklık ve anlaşılabilirliğin artırılması amacıyla ilgili bakanlıkların görüşünü alarak tebliğ çıkarabilir.

Yürürlük

MADDE 70 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 71 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

-Ayrıca Resmi Gazete Tarihi : 08/10/2005 tarih ve 25960 sayılı resmi gazetede

“HUBUBAT, BAKLAGİLLER VE YAĞLI TOHUMLAR LİSANSLI DEPO YÖNETMELİĞİ” yayımlanmıştır.

Kaynaklar

- II. Tarım Şurası Sonuç Raporu- Aralık 2005- Ankara
Tarım Reformu Uygulama Projesi
Ticaret ve Sanayi Bakanlığı Raporları-2005-2006
TR83 Samsun Alt Bölge Master Plan-2006. B. Hekimoğlu, M.
Altındağ, N. Korkmaz
Türkiye VI. Tarım Ekonomi Kongresi-Tokat
www.arip.org.tr
www.sanayi.gov.tr
www.tarim.gov.tr
- III. Türkiye Bölgesel Ve Sektörel Ekonomi Şurası-2005. TOBB
IV. Ulusal Tarım Kongresi-Aralık 2004, ATO-TUBİTAK-TZD
Tarım Stratejisi 2004-2006
Türkiye Sorunlarına Çözüm Konferansı Sonuç Bildirisi- 22
Aralık 2003
www.tmo.gov.tr
www.tobb.org.tr
www.todaie.gov.tr
www.ttg.gov.tr
www.tubitak.gov.tr
www.tugem.gov.tr/tugemweb/tarim_stratejisi.html
Samsun Tarımının Sektörel Sorunları Ve Çözüm Önerileri
Raporu. 2006- B.Hekimoğlu, M.Altındağ